

8 oldal ára 2 pengő

Fontos miniszteri nyilatkozatok

AREGGEL

A MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

XIX. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Főszerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1945 ÁPRILIS 30.

MÁJUS

Írta: SZÉP ERNŐ

Május elseje, vagyis első május (így ejtette a pesti népnyelv), az a régi, Ferenc József alatti, azzal kezdődött, április utolsó éjszakájára kiáradt egy vidám sereg a világos vurstlira, proletár, polgár meg a lump gróf is, az autók hűtői, fiakkerek, konflisok lovai fel voltak szalagozva, virágozva, forgott a ringlispil, kelepelt a verkli, rotyogott a rezesbanda, visított a cigány a Zöld vadász kertjében, ugattak a lövölde puskái, az ifjúság danolt, kacarászott, havazott a konfetti, a virsli gőzölgött az óriáskifli mellett, szédült a valcer és ömlött a bor, sör meg a pezsgő kivilágos ki-virradtig.

Elsején pedig vonultak mint gyalogos sötét fellegek a Liget felé a munkásnép dandárjai, zászlók, táblák, lufballonok alatt, énekszóval és felkiáltásokkal, élükön a rendezőkkel, lovasrendőrökkel a hátuk mögött.

Ezen a mai május elsején megvendégelik az iskolák minden gyerekeit a Ligetben. Az összes színházak ingyen játszanak, az Opera is, kint a Városligetben. Híres énekesek, szimfonikus zenekarok élveztetik a közönséget, ajándékba. Mintha nem a Földön járnék, mintha felhőn lovagolnák, úgy pillantok ide le mindig, nézem megindultan a véres emberiség előre való vonaglását a Jövendő felé, a békesség és a megelégedés felé, a szabadság, a boldogság felé.

Nem az operai zenével kezdődik, nem: kezdődik azzal, hogy ingyen lehet majd iskolázní. Nemesak fizikát meg más nyelvet, hegedűt, zongorát is. Ki emlékszik Tolsztojból az öreg béresre (Polikuska), az odalopózott egyszer az uraság zongorájához, nekiült, nyomkodta a klaviatúrát, míg csak el nem kezdett ríni, mért nem tanulhatott ő is zongorázni.

Elkezdhet skálázni majd a béresgyerek is. Hátha Rachmaninov lesz belőle.

Ó, te messzi szépséges jövendő. Nem lehet, ugye nem lehet az soha többet, hogy olyan mennyei zenészt, mint Mozart, az a gyalázat éri, hogy belérúgnak; ezt tette t. i. Mozarttal a salzburgi érsék.

És nem eshetik meg többé, nem ugyebár, hogy az elátkozott Baudelaire-nek nincs egyetlenegy centime-ja, nem vehet papírost, hogy a versét megírja.

S nem lehet az, hogy nyomorúságában hiába könyörgi Petőfi végig Pest kiadót, húsz pengő forintot se kap a kész János vitézéért.

Az se, hogy Ferenczy István

Németország kapitulált

Himmler felajánlotta a fegyverletételt a Szovjetunióknak és a szövetségeseknek

Mussolinit kivégezték

Olaszországban már megszűnt a háború

A világ óriási izgalommal értesült vasárnap délután arról a hírről, hogy náci-Németország egyik legfőbb vezetője, Himmler SS-birodalmi vezető,

a német hadsereg mindenfeltétel nélküli való fegyverletételt ajánlotta fel Nagybritanniának, az Egyesült Al-

lamoknak és a Szovjetunióknak.

Erről a hírről a következő távirat érkezett San Franciscóból:

„A sanfranciscói értekezlet résztvevői izgalommal értesültek a Himmler ajánlatát tartalmazó Reuter-jelentésről. A sanfranciscói világértekezlet tagjai között elterjedt hírek szerint Himmler keddig kívánja végrehajtani Németország feltétel nélküli megadását a Szovjetunióknak, Nagybritanniának és az Egyesült Államoknak.”

E táviratot megelőzően a Reuteriroda egy másik jelentése még arról számolt be, hogy Himmler csak Nagybritanniának és az Egyesült Államoknak ajánlotta fel Németország feltétel nélküli fegyverletételt. A náci-vezér ajánlatában kijelentette, hogy »módjában áll a fegyverletételt felajánlása« és hogy »felelősséget vállal az

ajánlat teljesítéséért.«

Himmler ajánlata — még meg nem erősített hírek szerint — arról is beszámol, hogy »Hitler halálán van.« A Reuteriroda jelentése szerint London és Washington ezt a Himmler-ajánlatot nyomban visszautasította, kijelentve, hogy az ajánlattal csak akkor hajlandók foglalkozni, ha azt nemcsak Nagybritanniának és az Egyesült Államoknak, hanem a

Szovjetunióknak is átnyújtják. A Reuteriroda jelentette azt is, hogy Himmler Stockholmon keresztül juttatta el ajánlatát az angolszászokhoz; a megadási javaslatot svéd magánszemély közvetítette.

A San Franciscóból vasárnap délután érkezett távirat azt mutatja, hogy Himmler ajánlata már eredetiben is mind a há-

összezúzza kalapáccsal a szobrait, mert nem akad rendelője, pártfogója.

Se hogy Barabás Miklós Bécsből elvándorol egy erdélyi nagyúrhoz, annak a feleségét, lányát pingálni s az a nagyúr igás szekeret küld elébe, a botos ispánnál hálátja s reggel, mikor a híres művész jelenté magát, kezét nem nyújt neki.

Se hogy egy Derkovicsnak éhen kell elpusztulni.

Hogy zseniális költőknek kölesön kell kéregetni; operett- meg tánczeneiparosok milliomosok lesznek, örökszép vonósnegyesek szerzői meg kifordított öltönyben, foszló ingben járnak.

Meg hogy Lechner Ödönt, a magyar építőstíl költőjét élete végéig üldözzék, csodás palotáit, mauzoleumait a kávéház márványasztalára rajzolja, s azokat a takarítóné mossa le onnét.

Hogy Semmelweis korlátoltság és irigység martaléka legyen, a nyo-

mor sorvassza, s a téboly ölelje halálra.

Bátor új tudósokat futóbolondoknak nézzenek, újító iparművészt, országosan hasznos gyáralapítót, egyéniségeket, nagyszerű embereket pusztulni engedjenek, öngyilkosságba kergessenek.

Növénynek szabad nőni, virágnak virítani, madárnak muzsikálni, lepkének lebegni, embernek eszmélni szabad, nevelődni, érteni, gyönyörködni, átszellemlülni, a teremtés tanítványának, segédjének lenni. Elérni abba a nagyvilágnál nagyobb, mélyebb, szélesebb, magasabb világba, mely véghetetlenül szebbé, becsesebbé, kedvesebbé teszi az életet.

Semmi, de semmi szükségünk az örökélet álmára, ha ebben az egy életben kielégülhetünk; gyerekkor, fiatalság, felnőtté, öregség, ez a tavasz, nyár, ősz, tél: teljes esztendő, annyi mint ezer, mint az örökkévalóság.

Nincs csak egyféle boldogság, ba-

rátom, az pedig, hogyha Te is boldog vagy, nemesak én, ha minden teremtett lélek boldog e Földön, egészséges és az élete kellemes. Amit boldogságnak sóvárogatl, bűn az és hamisság és hazugság, szerencsétlenség, kósthadtad.

Fel mered az ujjad emelni, ha kérdem ki az, aki nem bánja ha éheznek, jajgatnak, pityeregnek mellette s nem szégyelli magát embertársai butasága, vadsága miatt?

Ezen a május elsején nem a piros lufballonok, hanem a piros szívek emelkednek az ég felé. A jövendő ege ez, olyan tüneményes tündöklő, akár az Óceán felett.

Ó szerelmes Szabadság, áldott képzelet, őszinteség, emberség, álomnál álomabb valóság, mindenki olyan szép lesz és olyan jó lesz mindenki, mint a jó gyerekek.

Hozd el ezt a világot, ezt az örök majálist minékünk te május, te mosolygó május, te teremtő, te csudatévő, boldogító.

rom nagyhatalomhoz szólt, vagy pedig, amikor értesült az an-

golszászok elutasításáról, megismételte az ajánlatot, de

most már a Szovjetuniónak is átnyújtotta.

Mussolinin kivégezték

Róma, április 29. (Reuter.) A milánói rádióknak itt felfogott vasárnapi jelentése szerint Mussolinin és más

fasiszta főembereket a hazafiak kivégezték. Milánói jelentés szerint a kivégzettek között volt Alessandro Pa-

volini, a fasiszta ztapárt főtitkára, Carlo Scorza, a fasiszta párt volt titkára és Clara Petacci, Mussolini barátnője. (MTI)

Dél-Németországban teljesen összeomlott a német ellenállás

Zürich, április 29. (Reuter.) A dél-németországi német védelem felbomlóban van.

Minden ellenállás összeomlott és pénteken Münchenben járt szava-

hihető svájciak elbeszélése szerint a városban teljes a zűrzavar. Pénteken hajnalban német katonai hatóságok Münchennt nyílt városnak nyilvánították. Ebből éles ellentét támadt a pa-

rancsnokság és a náci-vezetőség között. Egész pénteken folytak a tárgyalások, de eredmény nélkül. Péntek este lázadás tört ki, melynek méretei nem ismeretesek. (MTI)

Olaszországban megszüntették az ellenségeskedést

Bern, április 29. (Reuter.) A svájci rádió szombat esti jelentése szerint Rafeale Cadorna tábornok, az észak-olaszországi olasz főparancsnok, két brit és amerikai tiszt kíséretében találkozott egy német tábornokkal és egy ezredessel a nap folyamán és megállapodtak abban, hogy

Piemontban és Lombardiában megszüntetik az ellenségeskedést

A partizánok parancsot kaptak a tüzelés megszüntetésére, a német egységeknek ott kell várakozniuk, ahol jelenleg vannak. (MTI)

szász haderők a középnémetországi Torgau városánál egyesültek egymással. Ezzel az Észak-Németországban harcoló náci csapatokat elvágják a Dél-Németországban még ellenálló erőktől.

4. Az amerikaiak Passaunál átkeltek a Dunán, elfoglalták Regensburgot és Ingolstadtot.

5. Bréma városa angol-szász kézre került.

6. Észak-Németországban újabb találkozó készül az angol-szász és orosz haderők között. Ausztriában is csak 120 kilométer választja már el a két diadalmas hadsereget.

7. Génutól elfoglalták az amerikaiak, Milánót, Turint, Comót és a többi felsőolaszországi várost a partizánok kerítették kézre. Az olasz

séges elvei miatt Mussolini is elejtette és megfosztotta őt a fasiszta párti főtitkári állásától. Később azonban — Mussolininak angol-szász fogságból való kiszabadítása után — újból szerephez jutott, Ferrarában ütötte fel szállását, szabadcsapatokat szervezett és végig dúlta egész Felső-Olaszországot. Ő szerkesztette az egyetlen olasz antiszemita lapot. A fasiszta rendszerének nem volt gyűlöltebb egyénisége egész Olaszországban, mint ez a szadista.

Kivégezték Farinaccit

London, április 29. (Reuter.) A milánói szabad olasz rádió jelentése szerint Farinaccit, a fasiszta párt volt főtitkárát Észak-Olaszország egyik városában az olasz népbírók halálra ítélték.

Az ítéletet azonnal végrehajtották.

Farinacci volt a fasiszta legvérengzőbb vezetője. Mussolini mellett Farinacci volt a németek kíméje és ő képviselte a legszélsőségesben a fajelméletet. Farinaccit éppen túlzottan szélső-

Brescia és Bergamo is felszabadult

London, április 28. (Reuter.) A szövetségesek földközvetlen főhadiszállásáról jelentik: A szombaton este kiadott kiegészítő hadijelentés szerint a

szövetséges csapatok birtokukba vették Brescia és Bergamo városokat. A 15. hadseregszámú nagy erővel átkelt az Adige folyón. (MTI)

Szövetséges ejtőernyősök Milánóban

London, április 29. (Reuter.) A milánói szabad olasz rádió jelentése szerint Milánó külvárosaiiban szövetséges ejtőernyősök ereszkedtek le és felvették az érintkezést az olasz hazafiakkal. A fellobogózott város

lakosai ünnepélyes fogadtatást készítettek elő a felszabadító szövetséges csapatoknak, amelyek gyors ütemben közelednek Milánó felé. (MTI)

Berlin szívében a Vörös Hadsereg

A vasárnap hajnali hivatalos szovjet jelentés közölte, hogy az első bjeloruszjai arcvonal csapatai tovább folytatták a berlini front felmorzsolását és elfoglalták Charlottenburg városrész északnyugati területét egészen a Bismarck-Strasséig, Moabit nyugati részének felét és Schöneberg keleti részét. Az első ukrainai arcvon-

nal csapatai viszont Berlin délnyugati részén törnek előre: birtokukba vették Friedenau, Grunewald és Auleben városnegyedeket és az utóbbiban felvették az érintkezést az első bjeloruszjai arcvonal csapataival, amelyek az előző napon Siemensstadtot foglalták el.

Augsburg a szövetségesek kezén

London, április 29. (Reuter.) A szövetségesek nyugateurópai főhadiszállásáról érkezett jelentés szerint az amerikai 7. hadsereg Bajor-

országban előretörő kötelékei birtokukba vették Augsburg városát. (MTI)

A hitlerista haderők végvonaglásra

A hitlerista hadsereg összeomlásának már nem előszele az, amely Né-

metország felől süvít. Az összeomlás maga dühörög már a teutonok földjén. Az összeomlás útjának utolsó mérföldköveit az elmúlt huszonegy órában a következő világtörténelmi jelentőségű események jelzik:

1. A Vörös Hadsereg elfoglalta Rathenow, Spandau és Potsdam városokat.

2. Berlin városnegyedei közül Neukölln, Tempelhof, Steglitz, Smargendorf elesett.

3. A Vörös Hadsereg és az angol-

Karl Renner a felszabadult Ausztria kancellárja

Bécs, április 29. (Tass)

Karl Renner (szociáldemokrata) vezetésével megalakult a Vörös Hadsereg által felszabadított független Ausztria kormánya.

Hivatalos jelentést várnak a német kormány megadásáról

San Francisco, április 29. (Reuter.) Magasrangú amerikai tisztviselő szombaton azt a kijelentést tette, hogy a német kormány feltétel nélkül megadta magát a szövetségesek-

nek. Az Associated Press jelentése szerint e tárgyban minden pillanatban bejelentést várnak a szövetségesek főhadiszállásáról. (MTI)

Nyilatkozat

Az egyik politikai napilapban szövetségünk ellen megjelent támadással kapcsolatosan a következőket közöljük:

1. A KOKSZ, amely független, szabad, általános kereskedelmi érdekeket képviselő szerv, volt éppen az, amely politikai súlyával a KOE önkéntes feloszlását és megszüntetését keresztülvitte. A KOKSZ alapításában résztvevő egyesületek, mint az OMKE, Kereskedelmi Csarnok, FÖVKE és a Kiskereskedők és Kisiparosok szervezetéből kivált szociáldemokrata kereskedőrétegek stb., mindig a demokrata magyar kereskedelmet testesítették meg.

2. Minden újságolvasó előtt köztudomású, hogy a Mercure Egyesület című fasiszta tömörülést éppen a mi hírlapi nyilatkozataink leplezték le.

3. Füzesséry István társelnökünk fél-évig volt tagja a Baross Szövetségnek, azonban onnét 1939-ben kilépett. Róla köztudomású, hogy demokratikus gondolkodású, kitűnő szakember, aki saját személyi és vagyoni biztonságát kockáztatva rejtett üldözött zsidó személyeket és vagyonokat. Köztudomású róla, hogy amikor a KOE-n keresztül a zsidó üzletek leltárbavételét akarta Kunder volt miniszter keresztülvinni, ezt visszautasította és a vita során a miniszter íróasztalán lévő üveglapot szétverte. Az ideiglenes nemzetgyűlés megválasztott képviselője. Egyébként ő, éppen úgy,

mint minden kereskedő, igazolási eljárás-son fog keresztülmenni, amelytől függ kereskedelmi és közéleti tevékenysége is.

4. A polgármestertől nyert felhatalmazás alapján a KOKSZ előkészíti a kereskedők igazolási eljárását oly módon, hogy nyilatkozattételre szólítja fel őket, a beérkező adatokat felterjeszti az igazolóbizottság elé.

5. Valótlanság, hogy az igazolás előkészítésére jelentkező kereskedőket „enyhén” vagy bármiképpen tagjaink sorába kényszerítjük. Az igazolandó kereskedők köréből 11,5% lépett eddig tagul be hozzánk.

6. A magyar kormány minden felelős tényezőjével: minisztereivel és államtitkáraival, valamint a demokratikus pártokkal állandó érintkezésben vagyunk. Részükről eddig a legtárgyalagosabb megértést és támogatást tapasztaltuk.

7. Ami szövetségünk vezetőségének évi tiszteletdíjait illeti, közöljük, hogy az távolról sem éri el a cikkben feltüntetett összeget; a KOKSZ tiszteletdíjában részesülő vezetői egyébként állandó munkát folytatnak a KOKSZ-ban, már pedig a teljesített munkáért javadalmazásban részesülni tisztes és kifogásolhatatlan. (*)

A KOKSZ elnöksége

Aranyat, ékszer

vesz Varjas Károly-körút 22 (Röser-bazár), és elad Súlyokat aranyvásárlásához vesszünk.

Günczler Ernő

fonal és textil
nagykereskedése és ügynöksége
új helyiségében megnyílt!

Cím: VII., Madách-mre-tér 5., földemelet

A deportáltak és legyilkoltak hátramaradottait megsegíti a kormány

Dr. Valentiny Agostonnal, az igazságügyek miniszterével beszélgetést folytatott A Reggel.

— Történik-e gyors intézkedés a deportáltak, a legyilkoltak s azok hátramaradt családtagjai részére elrendelendő erkölcsi és anyagi kártérítésről?

— Ebben az irányban a kormány már meg is tette az alapvető intézkedéseket az elhagyott javak kormánybiztosságának felállításáról szóló rendeletével, amely a hivatalos lap március 31-i számában jelent meg. A rendelet szerint az Ideiglenes Nemzeti Kormány a miniszterelnökség keretében kormánybiztosságot állít fel, amelynek feladatkörébe tartozik

a háború pusztítása és a német megszállás következtében otthonukat, vagyonukat és létfenntartási alapjukat veszített egyének megsegítése; az elhurcoltak felkutatása és hazaszerzése; a háborús viszonyok és elhűreolások következtében elhagyottá vált ház- és földbirtokok, ipari és kereskedelmi vállalatok, lakások, lakásberendezések, jogosítványok, stb. biztosítása, üzembehelyezése, fenntartása és felügyelete; az örökösök nélkül hátrahagyott javaknak az elhűreolások következtében károsult egyének részbeni kárpótlására való fordítása; az elhurcolt személyek munka- és jogviszonyainak rendezése.

— Van-e lehetőség annak, hogy az elmúlt évek német és nyilas politikája következtében az özvegyek és árvák, esetleg életbenmaradt rokkantak az államtól engedélyeket (mozizengedély, trafik, italmérés, stb.) kapassanak?

— Az említett engedélyeket — amennyiben azokat magánosok ré-

szére fogjuk kiadni — elsősorban a nemzet felszabadító harcában résztvevő s rokkanttá vált személyek, illetőleg a hősi harcban meghaltak hátramaradottai érdemlik meg. — az igényeknek ebben az irányban való kielégítése után azonban bizonyára nem lesz akadály annak sem, hogy

a letűnt hűnös politikai rendszer áldozatai is részesülhessenek ilyen természetű állami támogatásban.

— Van-e lehetőség a holtánnyilváníttások meggyorsítására abban az esetben is, ha a deportáltakról semmi hír nem érkezik a háború befejezéseig, illetve a meggyilkoltakat agnoszkálni nem lehetett?

— Az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztálya utasításomra már most foglalkozik azzal a tervvel, hogy

a holtannyilváníttás feltételein az említett esetekben könnyítsünk s ezáltal az eljárást egyszerűbbé és gyorsabbá tegyük.

Természetesen e kormányrendelet kibocsátása előtt bizonyos idő elteltét — elsősorban az európai háború befejezését — meg kell várni, mert remény van arra, hogy ha a harcok végét érnek, sok elhurcolt áldozat térhet vissza a felszabadított területeken lévő internáló- és kényszer-munkatáborokból. Már most kezdeményezni a holtannyilváníttást sok esetben elhamarkodott és korai volna. Az 1944 karácsonya után Budapesten történt nyilas elhűreolásokkal és gyilkosságokkal kapcsolatos eltűnések tisztázása végett egyébként a főváros egész területére kiterjedő hatósági adatgyűjtés van tervbe véve, hogy illy módon is előkészítsük a későbbi intézkedéseket.

Zsolnai László

Rövidesen megindul az áramszolgáltatás Bánhidáról

Vas Zoltán közellátási kormánybiztos nyilatkozata A Reggelnek az élelmezési kölcsön azonnali visszafizetéséről, a faellátásról és a pesti villamosvonalak szaporításáról

Ha valaki élelmezési kölcsönt jegyzett és az élelmezési kölcsönjeggyel hemogy a Kormánybiztosság nagymezőutcai hivatalának pénztárához, azonnal visszafizetik a kölcsön összegét. Ezzel kapcsolatosan kérdést intéztünk Vas Zoltán közellátási kormánybiztoshoz, aki a következőket mondotta:

— Az ostrom után úgy látszott, hogy Budapest számára nincsen segítség. De az újult város előteremtette az élelmezési kölcsönt és 40 millió pengőt jegyzett. Ezzel sikerült is az éhes szájaknak élelmiszert juttatni. Az emberek azt hitték, hogy ajándékba adják a pénzt, mert eddig az volt a rendszer, hogy az ilyen kölcsönöket sohasem adták vissza. Új demokratikus pénzügyi politikánk szelleméhez híven most idő előtt visszafizetjük a kölcsönt.

A fél bejűhet ide hozzánk, felveheti a pénzt, vagy élelmiszert vásárolhat a kötvényért.

Mi van a szénrel és a fával? — Előbb a fával beszéljünk — válaszolta a kormánybiztos. — Napról napra élünk. Nagyon kevés a fánk, a pékeket is egyik napról a másikra átjuk el.

Semmi tartalékunk nincs, de amit lehet, megszerezzük

és odaadjuk. Mindig meg kell indítani a dolgokat, a megindított folyamat aztán kihareolja a maga szükségletét és ha kinlódva is, mégis segítünk a bajokon. Ami a szénkérdést illeti,

szén van, éppen úgy, mint enni-
való is van.

Nyakunkba szakadt a szén-probléma. Közben azonban kiderült, hogy Bánhida önségben van, de eddig semmi sem történt atekintetben, hogy a szén a megfelelő helyre jusson. Most a Kormánybiztosság ad majd pénzt Bánhidának, ellátja a munkásokat annivalóval, gyorsan kijavítják a felsővezetékeket és merem remélni, hogy

július elsején megindul Bánhidáról a budapesti áramszolgáltatás.

Igy tehát nagy mértékben szaporíthatjuk majd a villamosjáratokat is.

GRÁF LÁSZLÓ női divatszalonja

újából működik. IV., Sütő-u. 2. II. 1

Legmagasabb napi áron veszek

briliánst, aranyat Roboz és Mayer Nagymező-utca 16. Andrassy-út sarok

SZERDÁN nyílik a **BELVÁROSI BÄR**
Susy Martell
Vécsey Ernő zenekarával (Magyar György - Horváth) **TÄNC** 4-8-12

Felfüggesztették a Hitelbank elnök-vezérigazgatói állásából Fabinyi Tihamért

Nemrégiben üzenetet küldött Svájcából Fabinyi Tihamér, volt kereskedelmi, majd pénzügyminiszter, a Magyar Általános Hitelbank elnök-vezérigazgatója: fenntartja minden igényét és jogát a Hitelbank elnök-vezérigazgatói állására. Az üzenetre a Hitelbank üzemi bizottsága most adott választ:

felfüggesztette állásától Fabinyi Tihamért.

Ugyanakkor felfüggesztette állásától Belatiny Ivánt is, aki a nyilas éra alatt töltötte be a Hitelbank vezérigazgatói tisztjét.

Bréma 99 százalékban rom! A Reuter-iroda tudósítójának megrendítő leírása az angolszász kézre került nagy német kikötővárosról

A Reuter iroda tudósítója megrendítő képet fest Bréma pusztulásáról.

— Bréma teljesen kezünkben van — írja. Pénteken délután 3 órakor

bunkerjében fogtuk el Bréma parancsnokát.

Ugyanakkor az utolsó német csapatok feltartott kézzel adták meg magukat. A kikötő kezünkbe került, de milyen állapotban! Amit meghódítottunk, csupán romhalmaz, amelyet még ebben a háborúban sem láttam.

Bréma 99%-a törmelék.

A dóm környékén azonban esodálatos módon épen megmaradt egy házesoport, mint piciny sziget a romtengerben. Megmaradt a Rathaus a híres Rathauskellerrel, maga a dóm csak egyetlenegy találatot kapott. A külvárosokban is megmaradt néhány ház, a kikötő területén pedig néhány raktárház és gyár.

Bréma többi része olyan, mint egy sivatag,

amelyben teherautóink léglaporhegy eken keresztül törnek utat maguknak. Itt-ott egy-egy civil turkál kétségbeesetten, tétován a romok között.

A szovjet és az angolszászok kezére jutott nagy német városok névsora

Köln (780), Leipzig (710), Essen (690), Breslau (650), Frankfurt a/M. (580), Dortmund (560), Düsseldorf (530), Hannover (470), Stuttgart (460), Duisburg (450), Nürnberg (430), Wuppertal (430), Bremen (360), Königsberg (360), Chemnitz (360), Gelsenkirchen (350), Magdeburg (350), Bochum (340), Mannheim (290), Stettin (290), Halle a/S. (230), Kassel (220), Braunschweig (180), Crefeld (180), Wiesbaden (180), Aachen (180), Karlsruhe (175), Hagen (175), Erfurt (170), Mainz (165), Solingen (160), Münster (155), Mühlheim

(155), Saarbrücken (150), München-Gladbach (145), Bielefeld (140), Dessau (130), Gleiwitz (130), Plauen (125), Darmstadt (130), Ludwigshafen (120), Würzburg (120), Romscheid (120), Freiburg (120), Bonn (115), Beuthen (110), Görlitz (105), Recklinghausen (100), Heidelberg (100), Zwickau (100), Géra (100), Offenbach (95), Regensburg (95), Pforzheim (90), Potsdam (90), Fürth (85), Bréma (400), Augsburg (300), Berlin (4 millió). (A zárójelben a város lakosságának száma ezrekben.)

Letartóztatták Bánsághy (Welcsow) Györgyöt, a Turul-vezért

Internálják a Turul vezetőségének tagjait

A Turul szövetség megalakulása óta melegágya volt a reakciós és jobboldali szellemnek. Egyik alapítója, Bánsághy (Welcsow) György, a tüntetésekből hirhedt diákvézér most a politikai rendőrség kezére került. De nemcsak az utóbbi időben a közgazdasági életbe is befurakodott Bánsághy-Welcsow szerepét tisztáz-

ta a rendőrség, hanem mindazokat, akik a Turul szövetségben vezető szerepben hangoskodtak. Most állította össze a népiügyszéség a nyomozás kiegészítésére szolgáló jegyzőkönyveket, melyeknek átadása után megkezdik a Turul vezető tagjainak internálását.

Kiírják a kamarai választásokat

A kormány utasította a kereskedelmi és iparkamarát a kamarai választások előkészítésére és elrendelte, hogy a Nemzeti Bizottságok háromtagú választási bizottságot nevezzenek ki. A budapesti kereskedelmi és iparkamara hozzá is látott a választási névjegyzékhez szükséges cégkataszter előkészítéséhez. A kereskedelmi miniszter most újabb leirattal felszólította a Budapesti Nemzeti Bizottságot, hogy a kamara főtítkárával egyetértésben mielőbb jelölje meg azt a három személyt, akik a kamarai választásokat lebonyolítják.

Pártközi értekezlet Bologh István államtitkárnál a gazdasági újjáépítésről

Balogh István dr. miniszterelnökségi államtitkár elnökletével szombaton délután pártközi értekezlet volt, melyen a Kommunista Párt részéről Révay József és Gerő Ernő, a Szociáldemokrata Párt részéről Bán Antal, a Kisgazda Párt részéről Tildy Zoltán és Oltványi Imre dr., míg a Paraszt Párt részéről Farkas Ferenc és Kovács Imre vett részt. Az értekezlet időszerű gazdasági kérdéseket tárgyalt le és a gazdasági újjáépítés tervezetét tárgyalták le.

Vaseno!
gyermekpúder
Szilágyi gyógyoz. vegy. labor., Szász Károly-utca 1.

HIREK

— Május 2-án kezdik meg a parlamenti tisztviselők igazoltatását. A parlamentben május 2-án kezdődik a tisztviselők igazoltatása. Az igazolóbizottságnak a pártok által kiküldött tagjai a következők: *Berki János* dr. elnök, *Bokor Béla*, *Molnár Kálmán* dr., *Szónyi Kálmán*, *Fejérváry Gyula*. Az elnök jogi szakértőként behívta dr. *Piskó-Schmidt* Frigyeszt, a tisztviselői karból pedig *Trócsányi György* könyvtár-igazgatót. Az igazolóbizottság már az új igazolási eljárás szerint végzi munkáját: az elé kerülőknek nemcsak a hivatalban, de magánéletben tanúsított viselkedését is megvizsgálja.

Rendben van ez?

Már folynak az orvosi igazoltatások és dr. *Matólay György* sebészprofesszor, az I. számú sebészeti klinika vezetője még a helyén ül, tovább vezeti klinikáját. Sok százan úgy tudják, hogy a professzor úr erősen jobboldali volt. Sőt németbarát is lehet mondani őt. Legalább ezt bizonyítja az, hogy a német megszállás utáni első előadását — a hallgatók legalábbis úgy emlékeznek — így kezdte: »Hála Istennek, hogy már itt vannak!« Hogy miért tartozott ez a kijelentés a sebészeti előadáshoz, nem lehet tudni. Talán azért, mert akkor kezdődött meg Magyarország testén a »nagy operáció?« *Matólay* professzort, aki jobb vadász, mint sebész híreben áll, megnyugtattuk, hogy mi nem vadászunk emberekre. Csak megkérdezzük: rendben van ez a dolog?

Tisztelt Szerkesztő úr, ugyebár az *Ujnyilas* rendben, ha valaki, aki végigszolgált a nyilas rendszert, most egyszerre felfedezi magában a demokráciát. De még kevésbé van rendben az, ha a nyilas rendszer híve — igazoltat. Márpedig *Kiss Sándor* úr ott ül a pénzügyminisztérium egyik igazoló bizottságában, annak ellenére, hogy létkendőzve és szorgalmasan kiszolgált a pénzügyminisztériumban *Reményi-Schneller* urat. *Kiss Sándor* úr *Turóczy Albert* szeszgyedárusági hivatalát szolgált és résztvett *Turóczy* úr szadista intézkedéseinek végrehajtásában. Rendben van ez, Szerkesztő úr?

A Tátra-utca 5. számú házban lakott dr. *Szatmári Sándor* baloldali közgazdasági újságíró. Mult év augusztusában a Gestapo elhurcolta. Azóta nincs hír róla. Felesége, minthogy egyedül maradt, rokonaihoz vidékre költözött. A város felszabadulása után 3 szobás lakásából 2 szobát kiigényeltek. Ez rendben is van, miután a lakás üresen állt. De az is rendben van, hogy a szerepesítőn ember bütorait is kifaltta az V. kerületi elöljáróság és az elhurcolt újságíró minden megmaradt holmiját is elhurcolják most? (Aláírás.)

— Szabad Május címmel a Szociáldemokrata Párt író és újságíró csoportja május elsején ünnepi újságot ad ki, amelyben többek között *Szakasits Árpád*, *Kéthly Anna*, *Szeder Ferenc*, *Valentiny Ágoston*, *Takács Ferenc*, *Kmetty János*, *Páczay Pál*, *Jemnitz Sándor*, *Supka Géza* cikkei és nyilatkozatai foglalkoznak a demokrácia legégetőbb kérdéseivel. *Szép Ernő* satirája, *Kassák Lajos*, *Berda József* versei, *Zádor István* riportjai teszik ki a szociáldemokrata szellemi front ünnepi újságját.

Mélyen lesújtva tudatom barátaimmal, hogy nanságos házasságom megteremtője, 44 éven át osztálytársam

dr. Gábori Ignác
kőbányai orvos

10. öblétre szenderült 1945. április 12-én.

Gyászolják távollévő fiam és menyem *Gábori Vilmos* Miklós és felesége *Szebenyi Márta*, *Gábori György* és felesége *Lakos Éva*, *Gábori Pál* és felesége *dr. Kelemen Margit*, *dr. Gábori Ignác* nővére *ö. Székely Salamonné*.

Budapest, X., Kápolna-utca 5.

SÁRGA NÁRCISZ

Egy éve volt most —
Mellemen a bélyeg
Két oldalamon két csendőrszurony...
A torkomat könny marja mint a méreg
Igy mentem végig szülőfalumon.

És aztán minden: deszka mögött fogság,
Megaláztatás, éhség és piszok
Mindennap új száz vesztély viczorog rád
És házkutatás éjjel és szitok.
És reszketés minden ajtónyitásra
És jaj a csizmák, a lépcsőfokon...
És gyermekeknek halálvisittása
A jégtől síkos Dunapartokon.
Nem jöhet olyan, amért érdemes volt!
Gondoltam százszor, százszor újra el...
S a két szemem két vergődő bogárként
Azt leste egyre, hol is bújjak el?

S ez tegnap történt.
Mentem a Körúton.
A nap süt s minden bolt már nyitogat...
S egy kisfiú felém kínált a fényben
Szikrázó, sárga, szép nárciszokat.
S én vettem egyet. Sárgát, mint a csillag
S a szívem fölé tűztem a napon.
S a Körúton így mentem most már végig,
Mint ember újra: végre szabadon!

FEDOR AGNES

Kiválogatás

A demokrácia népuralmat jelent, szabadságot és jogegyenlőséget. Egyenlő jogokat az emberi létehez és érvényesüléshez. A népszéles rétegektől a jogoktól és lehetőségeiktől nálunk a letűnt korszakban meg voltak fosztva s éppen azért örömmel üdvözöljük azt a valóban demokratikus jelenséget, hogy most olyanok is szóhoz és irányító szerephez jutnak, akik eddig teljesen ki voltak rekesztve a közéletből. Megelégedéssel látjuk, hogy a vezető állások betöltésénél immár nem ragaszkodnak a régi copfhoz, a képesítéshez, »kvalifikációhoz«, hanem megelégszenek a tehetséggel, az egyéni rátermettséggel. Persze, téves értelmezése lenne a demokráciának, ha a komoly munkával és hozzáértéssel megszolgált, jogosan kiérdemelt diploma ezentúl akadályt jelentene az érvényesülésnél s az iskolai képesítéssel nem rendelkezők immár válogatás nélkül szóhoz juthatnának. A kvalifikáció szó eredeti jelentésében éppen kiválogatást jelent s ilyen értelmezésben — éppen a demokrácia érdekében — tovább is szükség van rá. Csak a szempontjait kell megváltoztatnunk. Ezek nem lehetnek többé: a származás, protekció és féltül nem bíralt iskolai képesítés, hanem csupán (mint például a legutóbbi operai kinevezések örvendete esetében): a tehetség, tudás, rátermettség.

— Rákosszentmihályra kéri az emberrelő nyilas levanteoktató tárgyalását. Jelentette *A Reggel*, hogy letartóztatták *Hankovszky-Varga Árpád* rákosszentmihályi levanteoktatót és kémelhárító tisztet, aki fejenként három ezer pengőért adta el a rákosszentmihályi levanteoktatót a németeknek. Küldöttség jelent meg *A Reggel* szerkesztőségében azzal az óhajjal, hogy a Néptörvényszék Rákosszentmihályon tartsa meg *Hankovszky-Varga Árpád* tárgyalását, mert 250 rákosszentmihályi szülő és hozzátartozó kíván felvonulni, mint vándó tanu *Hankovszky-Varga Árpád* ellen.

— A Magyar Vöröskereszt felhívása az ápolónökhöz. A Magyar Vöröskereszt felhívja a hivatásos és önkéntes vöröskeresztes ápolónöket, hogy a Magyar Vöröskereszt Országos Központjánál (V., Személynök-u. 21-23.) a felhívástól számított 24 óra belül szolgálattételre jelentkezzenek.

NERUDA drogéria
gyógynövények
ÁRUSÍT IV., Kocsath
Lajos-utca 10

Nyilas papok

Ilyenek is voltak. Hála Istennek, nagyon csekély számmal. Az elmúlt hét rendőri krónikájában találkoztunk a keresztény hitfelekezetek egy-két önmagáról megfeledkezett papjának a nevével, akik a szeretet prédikálása helyett szóban és írásban a legvadabb gyűlöletre uszítottak. Olvashattuk a hírhedt Kún páter bűnlajstromát, aki szerzetesi övén rózsafüzér helyett géppisztolyt viselt s a szószékről habzó szájjal az út, igazság és az élet helyett a kátyút, jogtalanságot és gyilkolást hirdette. Hurokra került Pestszenterzsébet plébánosa is, ő sem tudta tisztán megőrizni reverendáját a nyilas iszap tapadó, zöldes, undorító nyálkájától. A Népbíróság elé került *Pröhle Sándor* evangélikus lelkész, volt nyilas képviselő is, ki még mindig »szemei nyilase«-nak vallja magát. Véleményünk szerint mindenkinél súlyosabb megbírást illeti ezeknek az eltevélyedett papoknak bűneit, mert ők szent hivatásuknak, egyházuknak, pápi tájárjuknak tekintéllyel fedezték a »gyakorlati nyilasok« égbekiáltó gazságait. Hatványozott felelősség terhelt őket. Jézus nyájának ezeket a megkegyült fekete juhait, mert ők nemcsak hazájukat, fajukat, népüket árulták el, hanem eladták, megtagadták hitüket, vallásukat, egyházukat, pásztorukat, istenüket, a szeretet istenét: Krisztust!

— Az utcán hirtelen meghalt. *Görgey István* volt országgyűlési képviselő. A Boráros-téren tagbaszakadt, hatalmas termetű, pirosposztag arcú, úriasan öltözött, 60 év körüli férfi összecsesett. Csoportosulás támadt, az örszemes rendőr megállapította, hogy a szerencsétlen ember, akit az utcán szívszélhűdés ért, a régi politikai világ egyik ismert személye, *Görgey István* nyugalmazott kereskedelemügyi minisztériumi osztálytanácsos. Két cikluson át volt *Sátoraljaújhegy*, a Gömbös-korszak alatt pedig *Makó* kormánypárti képviselője. *Görgey István* a régi Bethlen-párt liberális szárnyához tartozott. Szerepelt a gazdasági, de főleg az ipari életben. Legutóbb az Országos Nagyipar Egyesület elnöke volt. Ő volt a vezetője a *Görgey-Szirmay-Deessow* ismert tokaji borkereskedő cégnek is. E tekintetben különösebb érdemei vannak a Lengyelország felé irányuló borexport kiépítésében.

— Ki tud róla? *Fehéri Armand* két mindenkit, aki novemberben elhurcolt nővéréről, *ö. Nézet* *Béla* névről valszint tud, hogy értesítse V., Vilmos császár-út 78. alatt. Nővére utójára *Hidegesszől* jelentkezett dec. 9-án.

FILHARMÓNIA
VERDI REQUIEM
OPERA, május 4, délután 4. Vez.: *Faltoni*

— Igazoltatják a magyar olimpikonokat. Ertekezletre hívták össze a magyar olimpiai bizottságot, amely társadalmi alakulata a magyar olimpiai bajnokoknak. Megkérdeztük a magyar olimpiai bajnokok nesztorát, az egyesülés elnökét: *Hajós Alfréd* műépítész, mi a célja összeállításuknak.

— Működésünk a nyilas uralom alatt szünetelt, — felelte — mert *Felicitás* *Román* »kultuszminiszter« tiltakozott működésünk ellen. Most értesültünk arról, hogy az olimpikonok között voltak olyanok is, akik nem az olimpiai bajnokoktól elvárt testvéri szeretettel viselkedtek balsorstól üldözött bajnoktársaikkal szemben. Ezeket igazoltatni fogjuk és a legérelmesebben fogunk eljárni azokkal szemben, akikről, mint *Homonnai Márton*ról, bebizonyosodik, hogy nem méltók arra, hogy a magyar sportférjak kiválóságainak sorában helyet foglaljanak.

— Halálozás. A marosutcai rémdráma egyik áldozatát, *ö. Basch Béla* német, kit január 12-én 85 esztendőskorában ért a nyilas gyilkosok golyója, május hó 2-án déli 12 órakor helyezték örök nyugalomra a kerepesi úti izr. temetőben. *Basch Béla* német, kinek férje az *Union Keményítógyár* megalapítója és tulajdonosa, kimagasló alakja volt a magyar társadalomnak és gazdasági életnek. Számos rokona, ismerőse és jó barátja gyászja és tragikus halála fölött érzett őszinte bánata kíséri utolsó útjára. — *Dr. Doctor Károly* laboratóriumi főorvos életének 74. évében csendesen elhunyt. Temetése április 30-án d. u. fél 3-kor lesz a kerepesi temető halotaszázából. — *Bonia Agnes*, a *Haris-Bazár* 4. alatti kötött-szövött üzlet tulajdonosa elhunyt. — *Dr. Máltás Géza* tart. sz. zados, orvos, az *Ujnyilasok Szanatórium* Egyesület, a *Posta Betegsegélyző* Intézet kezelő orvosa elhunyt. *Gyászolják* felesége, *Rácz Emma* és távollévő egyetlen fia, *dr. Máltás Tibor* ügyvéd.

— Kik voltak a Törvényhozók Nemzeti Szövetségének tagjai? *A Reggel*-ben megjelent a Törvényhozók Nemzeti Szövetsége tagjainak névsora. Már akkor megírtuk, hogy a névsor nem teljes és utóbb pedig megállapítottuk, hogy az iratokat *Szász Lajos*ok elégették, vagy magukkal vitték. Így természetes, hogy néhány hiba észszott a névsor összeállításába. Most gróf *Apponyi Károly* kéri annak közlését, hogy a hírhedt szövetségnek nem volt tagja. *Jandl Lajos* is nyilatkozatot küldött hozzánk, amelyben kijelenti, hogy ő sem volt tagja a Nemzeti Szövetségnek. Ellenkezőleg: a Szálasi-rezsim ellen a földalatti mozgalomban harcolt.

— Orvosi hírek. *Dr. Bodon Károly* egyetemi magántanár szívbetegsége IV., *Révay-utca* 12. alatt rendel délután 3-5 óráig. — *Dr. Baneth Anikó* fogorvos *Wesselényi-u.* 71. alatt ismét rendel. — *Dr. Bauer Andor* fogorvos rendelésében a rendelés most megkezdődött. Rendel d. u. 4-6-ig. — *Dr. Balkányi Mihály* körhízi főorvos, szülész-nőorvos ismét rendel. V., *Hollán-utca* 18. — *Dr. Gábor Gyula* fogorvos május 2-től IV., *Szervita-tér* 5., II. 2. alatt rendel 4-6-ig. — *Dr. Halász László* fogorvos lakásán, *Veres Pálné-u.* 12., I. 1. rendel. — *Dr. Székely Jenő* szemorvos rendelését megkezdte: V., *Személynök-u.* 2/b. — *Dr. Tarján Róbert* belgyógyász és *dr. Kassai-Stefánia* orvos rendelésüket *Szent István-park* 18., II. alatt megkezdtek. — *Dr. Török Miklós* fül-, orr-, gégeorvos új címe: VIII., *József-körút* 37., I. em. — *Dr. Waldmann Iván*, a Gróf *Apponyi Albert* Poliklinika szemészeti osztályának főorvosa régi lakásán rendel d. u. 3-5-ig, szombat kivételével. IV., *Kristóf-tér* 6.

— Megalakult a Magyar Nyersbőr és Termékekkel Foglalkozók Szabadszervezetének Gyapjúszakosztálya. *Fischer Rezső*, a Nyersbőrösök Szabadszervezete alelnökének az iparügyi miniszter elé terjesztett javaslatára alapján megalakították a Nyersbőrösök Szabadszervezetének keblében a gyapjúszakosztályt, amelyre a közellátás szempontjából nagy jelentőségű munka vár. *Fischer Rezső* alelnök *Barabás Tibor* főtikkárral együtt négy hónapig tartó munkával megazervezte a nyersbőrszakmát és tekintélyes mennyiségű nyersbőrrel látta el a bőrgyárakat. (*)

Veresszéki
Rohács Nona
KOZMETIKA
Erzsébet-körút 56., I. em.
Tavaszi szépítőkurák, fittlő
készítmények, arcápolás

A Szovjetunióknak a közlelmezés frontján is nagyszerű hadvezérei vannak

— mondja Faraghó Gábor közlelmezési miniszter

Faraghó Gábor közlelmezési miniszter, mint ismeretes, éveket töltött a Szovjetunióban és így alkalma nyílt közvetlen közlelmezési szemlélni a Szovjet berendezését és szociális szervezetét. Milyen a Szovjetunió közlelmezése? — ezt a kérdést intéztük a miniszterhez.

— Nehéz néhány mondatban, egy újság-eikk keretében felelni erre a kérdésre. Ne felejtjük el, hogy a Szovjetunióknak közel kétszázmillió lakosa van, kiterjedése pedig közel tízezer kilométer. Hogy micsoda problémát jelent a világ szárazföldje egyhatod részének közlelmezése, azt mi, szerény méretekhez szokott közép-európaiak alig képzelhetjük el. Oroszország javainak termelése, szállítása és elosztása a közlelmezés intézőitől olyan lelkiismeretes és pontos teljesítményt követel, amely felér egy nagy hadvezér feladatával.

De a Szovjetunióknak nemcsak a esatárterében vannak páratlan hadvezérei, hanem a közlelmezés frontján is nagyszerű generálisokkal rendelkezik.

Csak így tudták a háború ötödik esztendejében, a közlelmezési eszközök pontos beállításával és az adminisztratív munka csodálatos tökéletességével az ország közlelmezését biztosítani. Most nem beszélünk a külön nagy haditervet igénylő katonai ellátás lebonyolításáról. Csak a polgárság szükségletét említem meg és megállapítom, hogy

a Szovjetunióknak a kenyéradagot percnyi pontosággal kapja meg minden fogyasztó.

Ami a kenyéradag nagyságát illeti: sajnos, ilyen adagra mi egyelőre nem is gondolhatunk!

Meztelenül állt a bitó alá a sopronkőhidai fegyház udvarán herceg Odescalchi Miklós

Odescalchi Miklós herceg ifjú és nyulánk figurája napjaink történetében bizony legfeljebb csak az időszertőlenségi sajátosságát hat. Gálans kalandok, illatos históriák szöttek ma már korszerűbben legendát alakja köré. A Reggel a fiatal tuzséri nagybirtokos haláláról a következő hiteles részleteket tudta meg:

Odescalchi Miklós mint repülő-tiszt, szökést próbált repülőgéppel és Tilo csapatához akart repülni. A szökés nem sikerült. Odescalchi Miklós gépe tévedésből német repülő-terren ereszkedett földre és így történt, hogy a margittöréni fegyházba vették. Itt rettenetesen megkínózták, így került vérbefagyva a sopronkőhidai fegyházba, ahol szökése miatt halálra ítélték. Odescalchi ekkor elhatározta, hogy ha már a halális ítéletet elkerülni nem is tudja, legalább megakadályozza, hogy holmijaiból bármi is a nyilasok birtokába jusson. Ezért borotvapengét szerzett, amellyel a legnagyobb műgonddal és a leggondosabb aprólékosággal felszántotta magát, ruháját és minden más holmiját, csak azért, hogy semmi se juthasson a nyilasok kezére. Szemtanuk elbeszélése szerint a fiatalember

teljesen anyaszült meztelenül állott a bitó alá. Itt is férfiasan viselkedett; még az

GARRY COOPER
világsikert aratott grandiózus filmje

KÉK CSILLAG

MATÓL Paramount film **PALACE**

Megkérdeztük, milyen a zsirellátás, milyen a hús-fogyasztás a Szovjetunióknak?

— Az állatállomány gazdag, de a háztartások és a közlelmezési szívesebben használnak ételajat. Ennek a termelésében még fölösleg is mutatkozik. Utazásom közben láttam napraforgóábrát, amely mellett félórát fut a gyorsvonat, anélkül, hogy a vetésterület változna.

A húsánál jobban szeretik a halat.

A Fekete-tenger, a Káspit-tó milliószámra ontja a jó falatokat. Népies közmondás azt tartja, hogy a Volgában több a hal, mint a víz.

Attérünk a mostanában sokat hangosított kiskert-akcióra. Mi a helyzet ezen a téren Oroszországban?

— Az oroszok komolyan kezelik ezt a kérdést.

Moszkvában alig akad család, amelynek ne lenne veteményeskertje.

A szovjet főváros ötmilliónyi lakosságát 1943 telén a kiskert-akció mentette meg a nélkülözéstől. Több mint egymillió kiskert ontotta a burgonyát és paradicsomot és ontja ma is, amikor már régen elfelejtették a német eszima dühöngését és amikor

a közlelmezés Moszkvában és környékén újból tökéletes.

Arra a kérdésre, hogy mi volt a legnagyobb oroszországi élménye, így válaszolt a miniszter úr:

— A családtagos gyermekkultúra.

A példás családi élet és a gyermek iránti rajongó szeretet egyik pillére a Szovjetunió hatalmának...

Szemel szemért? Soha! Művészetért szememet

A fasizta könyvégetés maglyáinak segítségével, az égre kigyózó lángok egétsötétítő füstjével tetek kísérletet a történelem reakciós tébolyodottjait, hogy kiirtásuk a szabadságot hozó emberi szellem ötvözött termékeit. Thomas Mann, Romain Rolland, Heine, Voltaire, Anatole France, vagy mifelénk Heltai, Karinthy, Szép Ernő, Szomory és a többiek könyveinek tűzre vetésével vívták buta és meddő harcukat a szabadság ellen. Maglyás kannibál-ünnepeiken körülhúzózták a kormozott betűket, amelyeknek hajlataiból mégis felszállt a szabadság s túlélté ezt az egész törté-

nelmi züllöttséget. A demokrácia győzött és most, hogy a könyvtárakból kiparancsolja a fasizmus »szellemi« szemétjét, nem vitet maglyára semmit, nincsenek kannibál-ünnepei, csak halomra gyűjti és szennyes betűáradatot s mint valami kultúrtörténeti kuriózumot és életveszélyes dokumentumot elzárja a közlelmezés elől. Thomas Mannért Kolosváry-Borcsa Mihály »Irodalmát«, Heineért Dövényi Nagy Lajos műveit és Romain Rollandért Marschalkó Lajos irkafirkáit, a szocialista klasszikusokért pedig a volksbundista propaganda-szeméttel áll csak módjában halomra gyűjtenie a demokráciának. De ezt aztán gyűjtse is, szorgosan és rendületlenül!

Nyilas fogságból Budapestre érkezett a veszprémi és a tehérvári püspök

Mindszenty József veszprémi és Shvoy Lajos székesfehérvári püspököket a nyilasok fogságba vetették. A Vörös Hadereg előretörése során a két püspök kiszabadult. A veszprémi és székesfehérvári püspök már Buda-

pesten van és felvette az érintkezést a kormánnyal. Vasárnap Budapestre érkezett Grósz József kalocsai érsek is. A főpapok most előkészítik a katolikus püspöki értekezletet, amelyet rövidesen egybehívna.

Fábián Béla kiszabadult a német fogságból

A londoni rádió azt jelentette, hogy az angol-szász csapatok németországi előnyomulásuk során, Coburg elfoglalása kor internálótáborra akadtak, amelyben többezren sánylódtak. Az angol-szász csapatok természetesen valamennyiüket felszabadították. A kiszabadítottak között van Fábián Béla, volt országgyűlési képviselő is.

pesten van és felvette az érintkezést a kormánnyal. Vasárnap Budapestre érkezett Grósz József kalocsai érsek is. A főpapok most előkészítik a katolikus püspöki értekezletet, amelyet rövidesen egybehívna.

A népügyészség kutatja a nyilas-náci filmesek és mozisok vagyonszerzésének titkait

A hatóságok most megindult nyomozása beleyilágít a náci-idők filmvilágának útvesztőjébe is. A nyomozás máris a következő tényeket állapította meg:

A filmpropaganda élén már államtitkár korában Antal István állt. Hűséges fanulusa volt Balogh László miniszteri tanácsos s mindkettőjük gatlásmentes híve Nagy Sándor, a Hunnia igazgatója, aki a nyilas éra kezdetén együtt bukott ugyan gazdájával, Antal Istvánnal, de Balogh Lászlóval együtt irgalmatlan ellensége volt a régi filmszakma baloldali elemeinek. A náci-rendszer haszonélvezői egymásután alapították meg az úgynevezett »jobboldali« filmvállalatokat. Ezt úgy értelmezték, hogy mindenekelőtt kiirtották a régi, tökéletes filmvállalatokat és filmjeiket olcsó pénzen megszerelve, megindították üzemeiket. Így alakult meg a Mesler-film is, melynek tulajdonosai Szalontai Kiss Miklós és Barla László voltak. A zálogházi becsülmesterséget cserélték fel a filmgyártói tevékenységgel. Mindketten tüntető diákvézerek voltak, Antal István és Nagy Sándor kebelbarátai. Ők hozták forgalomba például az »Országvilág«-t. Megalakult a Modern Irók Filmjévevő konjunktúra-vállalkozás, melynek vezetője Matolay K. Géza, a Függetlenség szerkesztője volt. Megalakult a Léna-film, Szentirmay (Hans Schmidl) német autóvállalati igazgató tulajdona. Német filmeket hozott Budapestre és az UFA, valamint a Tobis náci filmvállalatok kivül gyöngyöbminőségű német filmeket forgatóit. Hamarosan megkezdte működését Wünschér Frigyes finanszírozásával a Magyar Film Iroda is. Itt Töröy-Taubinger Zoltán terjesztette az új irányzatot Harrer nevű alvezérével. Ő volt a Magyar Híradó szerkesztője, illetve a filmon keresztül a népméltóságokat szolgáló kormányok filmpropagandistája. E díszes névsorban diszelgett a Kárpát-film. Tulajdonosa az azelőtt állandóan csődüggyekben bukácsoló dr. Erdélyi István, aki a filmszakma filmköleszői tagozatának ügyvezető-elnöke volt s mint ilyen, a német filmkamara magyar felajltárja. Milhókat keresett pár év alatt. Megalakult zsidótökevel a Palatinus filmvállalat, mely koncessziót kapott a

keskenyfilmek gyártására s ezzel szintén vagyont harácsolt. Tulajdonosa Güttler Antal, az akkor legintranszigenesebb keresztény vállalkozó volt. Tíz nyilas hentes megalapította a Pergőkérforgalmi Kft. vállalkozást, mely csakis oroszellenes és háborúra uszító filmeket készített. Üzletkötés közben skitarítás, éljen Szilasi-val kellett köszönni, másképp drágább volt a film. Megalakult Bingert Jánosnak, a Hunnia filmgyár igazgatója titkárnőjének vállalata, a Hausz-film, mely egyike volt a legnagyobb tökével rendelkező filmvállalatoknak. Filmvállalkozó lett Dancz Endre a most letartóztatásban pihenő volt főhadnagy, a halálraítél Muray segédtisztje is. Filmvállalkozók lettek rajtuk kívül nyilas filmstatisták és hatalmas vagyont kapartak össze maguknak. A Herrerek és Lazeckiek, a Göblek, a Léderlék stb...

A mozisok között is voltak sokan, akik a régi tulajdonosoktól elrabolt moziban terpeszkedtek el, bért nem fizettek és hűséges kiszolgálói és nyereszkedői voltak a »megújított« filmszakmának. Ilyen volt Renard Béla, a Csaba mozi kiigénylője, aki vagyont szerzett pár év alatt, Arlett nyugdíjas alezredes, a Pátria eltulajdonítója, Lajos Elemér alezredes, a németek megbízottja a honvédelmi minisztériumban, a Scala mozi engedélyese, Töröy-Taubinger, aki mozi szerzett unokahúgnak a Krisztina-körúton és unokabátyjának az Erzsébet-körúton. A Barlang mozi Ruttkay Ödön miniszteri tanácsos szerezte meg magának, aki a belügyben a moziügyosztály referense volt. Mozi szerzett dr. Szentpály István, sokáig Antal István és a szélsőjobb miskolci exponense, a felesége pedig mozilapengedélyt a nyilas-náci főprotektorától, Kolosváry-Borcsától. Ez a silány sajtótermék denunciatla a szabadszellemlő bíráló és irók magánkielentéseit is! Mozihoz jutott Szendrői-Kovács nyilasképviselő papja is! A népügyészség már megkezdte a náciügynök filmekre és mozisokra vonatkozó adatok összegyűjtését.

SPORT

A MAGYAR LABDARÚGÓ SZÖVETSÉG legutóbbi ülésén az újjászülöt magyar labdarúgócsapat legelőtöbb problémájával, az új labdarúgócsapat megindításával foglalkozott. A bajnokság május első vasárnapján indul meg és az I. osztály küzdőlemben a következő csapatok vesznek részt: Csepel, UTE, FTC, MTK, Vasas, Kispest, Budai Barátság, MAVAG, Ganz, Zuglói MADISz, NSC és az EMTK.

A FERENCVÁROS labdarúgó szakosztályának vezetője Pataky Mihályt, Tóth Lajos dr.-t, Salgó Imrét, Szabó Pált és Nádas Adolfot választották.

NEMZETKÖZI ÁRUCSEREFORGALMI KFT.
új címe:
V., DOROTTYA-U. 6

Dr. Zalán Sándorné
KOZMETIKA
Megnyílt! Erzsébet-körút 13. II. 7. (Híradó-mozi ház) Régi budai pácienseknek is ismerett voltam

Lukács Antal
órák és ékszerész
IV., Petőfi Sándor-utca 17
üzletét ismét megnyitotta

Reggeli levél

Isten hozott!

Irta: Lázár Miklós

Akoratvaszi napsütésben, amely még hűvös, de már cirogat, a Honvéd-utca és az Alkotmány-utca sarkán három ember beszélget, elmélyedve, bizalmasan. A közepén köpcös, puffóképű, ötvenöt-hatvan év körüli, megletekinetű, pápaszemes férfi áll, panyórára vetett, idegen-szabású felöltőben, fiús tartással, szomorú mosollyal az arcán. Teremtőm, Gábor Andor! Harminc éve nem láttam. Talán nem ártok ma neki, ha kiírom: egy szerkesztőségben, egy füstös udvari szobában kezdtük pályánkat, az egyetlen íróasztal egyik sarkában Gábor Andor írta kis gyöngybetűivel, Kohinor-plajbásszal kényszerített maró, bravúrosan összecsendülő rímeit, polihisztort ámulatbaejtő társadalmi, szociológiai és politikai glosszáit, mindezt hunyorogva a pápaszem alatt, szélvészsebességgel, egyetlen törlés és javítás nélkül, szenttelenül, fölényesen, biztosan, mint egy trapézművész, amíg az asztal másik sarkában én vetetem papírra kusza sorokban gyűlölettől vagy rajongástól lobogó politikai riportjaimat, olyan izzásban és szédületben, hogy szinte tüzet fogott a tollszár az ujjaim között. Micsoda események, milyen szenzációk szüggeltek végig az idegeimen! A jüggelenségi Justh Gyula visszaküldte a császárnak valóságos belső titkos tanácsosi kinevezését, Eötvös Károly részeg kappannak titulálta Tisza Istvánt, Vássonyi beteg szíve zihált a reakció ellen, Andrássy Gyula Magyarország megmentésének és fennmaradásának titkán törpögött, mint egy alkímista lombikjai között. Gábor Andor pedig, egy Mars-lakó végtelen messziségéből, jóakaró érdeklenséggel nézte a szedők és szerkesztők körülöttem zajló vitustáncát, a pokoli hang- és zűrzavarban tündéri dalokat írt Meggyaszay Vilmának vagy provencei költő ó-francia verseit fordította, az aratásról, a szüretéről, a gyümölcs-szedésről, elmélyedt Jaures kiáltványain az Humanité-t forgatva, vagy a londoni Fabian Society szürkefedelű kiadásában a Webb-testvérek beszámolóit lapozgatta látogatásairól a nyomornegyedekben. Közben arra is volt ideje, hogy megírja a homokra épített Budapest erkölcsrajzát és vígjátékok, drámák, gyilkosan szellemes kabarétréfák kis könyvtárával gazdagítsa az olvasóközönség szellemi, kedély- és érzelmvilágát. Titokban persze, a békeidők kissé hányaveti, szemérmes módján különösen becsültem, igaz és derék embernek tartottam a csendes, lelkiismeretes, szinte kihívó munkakedvvel megáldott, elvonult életű, határtalanul szívélyes és szolgálatkész szerkesztőségi szobátársat.

(Ha valamely fórum megbízást adna, hogy soroljam fel a harminc

év előtti Magyarország tíz legkiválóbb és legműveltebb íróját, költőjét, drámaíróját, essay-istáját, bűn lenne közülük Gábor Andort kifelejtteni.)

1918—19-ben úgy marsolt a forradalomba, mint egy vörössipkás honvéd; ő szervezte meg a Nemzeti Tanács ügyrendjét és munkarendjét, aztán ugyanilyen rezerváltsággal, hivatal, állás nélkül, roppant munkát és felelősséget vállalt a kommunizmusban is. A végén a mi író- és újságíró-társadalmunkban ő kockáztatott a legtöbbet! Hírt, dicsőséget, vagyont, jövedelmet, családot. Hónapokig a Markóban ült, szótlanul, elgondolkozva; senki emberfia támogatását vagy segítségét nem kérve. Lángeszű és tisztalelkű férfiak légijója menekült emigrációba. Garami Ernő, Kunfi Zsiga, Jászi Oszkár, Varga Jenő, Agoston Péter, Rónai Zoltán, Szende Pál, Vadász Miklós, Magyar Lajos, Vértes Marcell, Major Henrik, Földes István, azután Hock János, Lovászi Márton, Biró Lajos, hogy csak azokat említssem, akiket jól ismertem vagy ifjúságom barátai voltak.

Huszonöt év távlatából megállapíthatja a história: ezeknek a közélet oltár volt, ahová áldozattal járultak és nem magazinum, ahonnan megrakodva mentek el. Nem az aranyborjút imádták, de az aranyjellemet!

Mégis legtöbbször, a rohanó évek küllőjébe kapaszkodva, Gábor Andorra gondoltam, mert olyan magányos, társtalan, érzékeny lélek volt itthon is. Költő. Hogy bírja, hogy állja?

Kétszer hallottam róla. Tudtam, imádja az édesanyját. Az öreg hölgy halódott a bánattól és keserűségtől a jözsefkörűli régi lakásban és egyetlen kívánsága az volt, hogy Moszkvában élő szerelmeles fiának még egyszer a hangját hallja. Megjött a távirat: másnap este hétkor a moszkvai rádió magyar hírszolgálatának keretében Gábor Andor beszél. Húsz percig, kétezer kilométer messziségéből, a gyermeki szeretet legédesebb, legszébb búcsúszavait suttogta a moszkvai rádión keresztül. Elismültak a szenvedés redői az idős asszony arcáról, másnap kibékülve ment egy boldogabb világba. Másodszer 1940 januárjában Párisban a Hotel Napoleon egyik szobájából hallatszott át hozzám a moszkvai rádió magyar leadása. Valaki zseb-rádióval hallgatta. Gábor egy versét mondta el; szívdobogva figyeltem. Mit sem változott a hang, a vers arról szólt, Magyarország végzete a náci-barátság, ez temetünk, pusztulásunk.

Az egykori szerkesztőségi szobátárs, tilkaim, gondjaim, álmaim bizalmasa, elmult úrfikorom barátja hazajött: Tovarisz Gábor. En citoyen vagyok és maradok, polgár, a francia forradalom értelmében. Vajjon lehet szakadék közöttünk?

A felszabadult Bánk

Irta: Márkus László

Nyugodtan elmehetünk, tisztelt polgártársak, a Bánk bán előadására is! Nem kívánja senki tudni, hogy most hirtelen szöges ostonnal korbácsoljuk magunkat és vállaljunk bűnököt és valljuk alsóbbrendűségünket, szörnyű felelősségünket valami groteszk, mazochista vezeklésben, ahogy ezt most különösen a magyar polgári rend teszi. Nem muszáj pápáknak lenni a pápánál és megtagadni történelmünk díszes és dicsőséges fejezeit, nem muszáj rálcitálnunk minden világnézeti elfogultságra és általánosításra, mely a magyar urakat csak Szapolyaiban, Gara nádorban, a közismert Arisztidben s nem Rákóczi, Széchenyi, Eötvös József, Wesselényi művelt és lobogó emberségében hajlandó szemlélni és a polgárságot egyetemlegesen holmi parazitatenyészetnek állítja be s nem hajlandó tudomásul venni a város-építőket, a tisztas ipar létesítőit, az emberi jogok tevékeny küzdőit, szabadelvű reformok bátor indítóit.

A Bánk bán erre vonatkozó tanításait is szabad lenne most már meghallgatnunk. Ez a mű ha nem is olyan meggyőző remek, mint amilyennek az iskola tanítja, mégis kétségtelenül költő műve és a lélek titkos szervezetebe világít. A magyar lélek táru fel hibák és virtusok élő képében, tanyaság, mely a tett kilobbanását lefojja, regényes történelmi szemlélet, mely a hagyományokból hamisítja rendi kiváltságok alibijét. De ebben az élő képben felbuzdul a Petur bán békétlensége s ha talán nem is ébred még a népi közösség tudatára, túl a rendi szolidaritáson, már az egész nemzet szabadságjogait követeli. Es fellép ebben az élőképben a lázadó Bánk, a nagyúr, aki megleli Tiborcot és a maga ivadékát e keserű és jövőt teremtő parasztra bizza. Vád harsan a Bánk bán nehéz szavaiban, de egyúttal igazolás, hit, forradalom és beteljesülés. Magyar lélek. A mi ügyünk, a magunké, ami elsősorban magunkra tartozik.

Es az előadásban jó színház táru fel. A költő megszólal, nemcsak a szerep és a figura. Igen, újságot tartalmaz ez az előadás. Nem kínosan agyalt újfajta színházat, — ami nincs, mert a színház a varázslat, a mítosz és az ismeretlen erőkel küszködő ritus ősi eredetétől fog-

va egy és önmagával azonos — hanem tartalmazza a rendező megvalósult akaratát, az egyéni tehetség termékeny kiegyenlítését az együttes kollektívizmusában. Major Tamás bizonyára produkál még színészeivel másféle stílust is, másféle műbői elvont kifejező formákat, de első eslekedetével azt tanúsítja, hogy színházat akar építeni és nem szűk ideológiák hithirdetőinek pódiumot, az emberiség és nem az öblös hordók rezonanciáit keresi. Megnyugtató a Nemzeti Színházat olyan ember kezében látni, akinek neve pártprogram, de maga művész és műveszi eslekedetében műveszi program valósul.

A szöveg nagyjában már egyzű, melódikus magyar nyelven hangzik és zenéje kis kivétellel nem a regényes pátosz harsónáira, hanem a szenvedélyek, indulatok, emberi indítékok s a drámai változatok gondosan értékelt hangszíneire van instrumentálva. Nem minden színész vette még át ezt a lehetőségtől eleven stílust — vannak páran, akik nem is fogják soha, vannak apróbb szereposztási tévedések és van egy könnyen javítható hiba: a tehetséges Dávid Mihály túlságosan egy hangra redukált, túlságosan csak a tomboló közjogi honfőbura esigázott Peturja. Ide még a keserűség, az elhalkuló bánat, a megroppanó esiggedés, a hűség és a lázadó igazság belső küzdelmének dúsabb színei kellene. De köszönjük az előadásnak Gombaszögi Frida Gertrudiszát, a nagyformátumú színészi munka e szép példáját. Es a fiatal Gábor Miklóst köszönjük — pompás anyag a jó rendező kezében és a Bartos Gyula megrendítő Tiborcát, az eddig gátolt és most felszabadult igazi színész teljesítményét. Timár Biberachja plasztikusan formálódik hideg, sikkalós gonoszágában, ez nem meglepetés és nem az a férfias, bár helyenként most kissé fáradt Bánk, az Abonyi része a jó előadás. Rápolthy Anna talán kissé keményebb, Maklári kissé dallamosabb, Szörényi Éva pedig kissé virtuózabb lehetne különösen a téboly nehéz megjelenítésében, de majd megjön minden a maga idején, most annak kell örülni, hogy erre biztatást kaptunk. Jó előadás: valóban újság ez a mi színpadainkon és érdemes elmenni oda, ahol ezt adják — hidd el polgártársam, aki távol maradtál, mert felsz, hogy nem célszerűen tájékozódol a politikai divatok kelepcei között.

Letartóztatták Stefániai Imrét

Örizebe vették és a toloncházba vitték Stefániai Imre »spanyol királyi zongoraművészet, a Zeneművészeti Főiskola volt tanárát, akit azzal vádolnak, hogy éveken át résztvett a jobboldali mozgalmakban, együttéért a nyilasokkal és a náccikkal.

Stefániai Imre éveken keresztül Spanyolországban élt. A budapesti napilapokban sokat szerepelt a neve, de nemcsak művészeti téren. Néhány évvel ezelőtt, mint a Zeneművészeti Főiskola tanárának, támadt egy erkölcsi ügyben afférja.

* Molnár-repriz a Művész Színházban. Hogy ezt is megérthetjük végre, — Molnár Ferenc megint színrekerülhet hazájában! Egy egész világnak kellett összemláni, hogy ez a nagy magyar író újra megszólalhasson a hazai jálékszínen, ahonnan már vagy nyolc-tíz éve kitiltották. Ha nem volna olyan szomorú, nevetségünk kellene rajta, hogy egy kis nemzet valaha is megengedhette magának azt a hallatlan fényűzést, hogy éppen azt az íróját némitotta el színpadán, aki a legtöbb dicsőséget szerzte neki oda-künn, a nagyvilágban. Molnár Ferenc hangja, amelyet — oly hosszú hallgatás után — a Művész Színház szólaltat meg, oly meghitt, oly vonzó és csak most, annyi fülsértően hamis és dadogó színpadi hang után, amit a legutóbbi években hallgatni kényszerültünk, igen, csak most jövünk rá igazán; mennyire nemes és igazi. Várkonyi Zoltán, mint igazgató is, de mint színész is, jobban tette volna ugyan, ha a Színház címen összefoglalt három egyfelvonásos helyett reprezentánsabb Molnár-darabot hoz ki és ezzel önmagának is reprezentánsabb szerepet biztosít, de azért ennek a bársony ékszerdobozba zárt, remek-esízlésű három kis gyémántnak is szívből örültünk. Az első egyfelvonásosban — Előjáték Lear királyhoz — csak Z. Molnár, Berky és Básti voltak a helyükön. Várkonyi bizony nem tudta velünk feledtetni Törzs Jenőt, aki annakidején az ő mai szerepét kreálta. Annál szívesebben írjuk le, hogy a Marsall főszerepében már

nem kellett összehasonlítanunk nagy elődjével, — szíves volt, egyszerű és érdekes. Uray Tivadar kitűnő a kigyósimaságot San Friano báró szerepében, Semnyey Vera finom, de kissé halvány. Legjobb az Ibolya együttese. Mészáros Aginak, persze, nehéz megküdenie Gaál Franciska emlékével, de megható hangja pótolja a lényéből hiányzó egyéniséget. Fellünt két remek kómikai alakítás, Szemere Veráé és Pártos Erzsé, — ök ketten találták el legjobban a molnári humor tónusát. (Fóthy János)

* Kinél van az »Aranyóra»? Szép Ernő Aranyóra e. könyvét (szindarab) megvennem vagy kölcsön kérném pár napra. Ladomerszky Margit, Pódium, d. u. 3—5.

* A francia szobalány. A Zeneakadémia színháztermében került színpadra vasárnap délután Jacques Deval francia szellemű vígjátéka: A francia szobalány. A finomhangú, irodalmi mértékű előadás szereplői remeket alkottak. Tolnay Klári elragadóan bájos szobalány és feleség egyaránt. Ráday és Göth? A régiök. Orsolya Erzsé esillogóan érett játéka és Fellegi Tamás tehetséges rendezése teszük emlékeztetőt ezt a franciás hangulatú délutánt. (v. zs.)

ÓRAKERESKEDELMI RT.

ezelőtt Sz. wa.oz és Vozel Rt.
VII., Wesselényi-utca 4.

Üzletbarátai rendelkezésére dr.

Kontrafékes új vagy jó állapotban levő 3/4-es
fiúkerékpárt
jó áron veszek. Dob-utca 72. Csizmadia

Voltak jó emberek is...

Schlachta Margit elmondja, hogyan mentette meg ezernyi üldözött kisember életét

Sokan keresték már fel Schlachta Margitot, a Szociális Testvérek Társaságának főnöknőjét, mondaná el, hogyan folyt le a Stefánia-út és a Thököly-út sarkán lévő missziós házban a legnagyobb szabású, nyílt, emberfeletti embermentés. De a főnöknőt nem lehetett eddig megszólaltatni. Csak kötelességüket teljesítették, missziójukat végezték a szörnyű viharban, nincs mit beszélni róla, — mondta.

Most kivételt tesz:

— Nemes lelkek szép példaadása tárul fel *A Reggel* »Jó emberek«-sorozatában. Ezeket az eseteket fölolvastam lelki gyakorlataimnak, a nővérek épülésére. Nagy vigasztalás, hogy voltak, akik önfeláldozó bátorsággal, hősi lélekkel szembeálltak az emberüldözés gonosz szellemével és védelmükbe vették a halálra háj-szóltakat. Mi csak vállalt kötelességünket teljesítettük, hivatásunkat végeztük. Hiszen ezért vagyunk itt a földön...

Atszellemült arcát besugározza szinte gyermekies ragyogó szeme és a lelkéből áradó meggyőződés. Így mondja el az embermentés történetét egyszerű mondatokban:

— Megengedett nekünk, hogy a nagy veszedelemben embereket, sok-sok embert menthessünk meg. Volt úgy, hogy hatszázötven szerencsétlen üldözött bújott meg rendházunkban, de különböző intézményeinkben és vidéki fiókjainkban is folyt a nagy mentési munka. Ez a rendszeres bujtatás, ezernél jóval több embertársunk megmentése az üldözött had elől csak úgy volt lehetséges, hogy az összes nővérek és munkatársak összefogtak velünk kötelességünk teljesítésében. Védettjeink leginkább szegény kis névfelen emberek voltak, kiket soruk teljesen kiszolgáltatott a féktelen üldözésnek. Mi nem válogattuk az embereket. Aki oltalmat kért, vagy akit ide tudtunk hozni a gettóból, azt megöltalmaztuk. Itt bújott meg kétszer is Heltai Jenő, itt talált védelmet Márkus Emilia és férje, Párdány Oszkár, akiket szintén üldöztek, de mi — őszintén szólva — nem a közélet kimagasló személyeinek kívántunk elsősorban segítségére lenni, hanem az egyszerű embereknek, csak azért, mert emberek és üldözöltek voltak.

— Itt szorongtak minden szobában összehúzólván, mint a heringek, sokan a kápolna oltárfalának támaszkodva töltötték a napokat és éjszakákat. Adtuk nekik szobáinkat, ágynyakat, egész házukat, a nővérek máshol húzódtak meg, de egyre többen és többen voltak a védelemre szorulóknak, adtuk az óvóhelyet is nekik és az újonnan érkezöket el kezdtük küldeni vidéki intézeinkbe. A nővérek banyukban hozták részükre az élelmi-szert, nagy gond volt az ellátásuk.

— Védettjeink biztonságát azzal mozdítottuk elő, hogy valamennyi nővér átadta születési bizonyítványait a menekült nőknek, de a férfiaknak is szereztünk hamis iratokat. Éjjel-nappal tanulták az életükért reszkető bujkálók a keresztlevelek adatait, hogy álmukból felriadva is jól tudják. Mert sokszor volt ám razzia, kutatás! A szembenlévő házból tanyázott a nyilas párt. Sejténiük kellett, mi folyik a misszióban. És jöttek kutatni, zsidókat keresni. Egy ízben negyvenen hatoltak be otthonunkba. Nagyhangú fickók voltak, elébük álltam. Rút szavakkal illet-

tek, félrelöktek, megütöttek. Mégsem vesztettem el nyugammat. Csendes hangon szóltam vezetőjükre: »Ez azt gondolják, hogy így fel lehet építeni az új világot?« Nyugalom hatott. Nem bántalmaztak tovább, de negyven embert összefogtak a bujkálók közül, akiket gyanúsaknak találtak, vagy akik nem tudták pontosan adataikat. Most a mi felelősségünkre került sor. A vezető kijelentette: »A főnöknő ellen nem emelek vádat, ha megígéri, hogy többé nem bujtat zsidókat.« Földi hivatásomhoz híven, lelkem, hitem, meggyőződésem parancsszavára azt válaszoltam: »Nem ígérem meg. Mi azért jöttünk, hogy az Istent szolgáljuk és az embereket szeressük. Ezentúl is minden alkalmat megragadok, hogy továbbra is azt tegyem, amit eddig tettem.« Mélyseges esend támadt, de nem mertek bántani. És amikor a fickók elhurcolták a negyven ártatlan menekültet, elmenőben, a nyilas vezér azt sugta nekem: »En is katolikus vagyok.« Megtettem a sargos jegeket a negyven ember megmentésére. Angelo Rotta pápai nuncius maga sietett ide és visszahoztuk védettjeinket.

— Sok gyötrelmen és izgalmon estünk át. Megemlítem ezek közül Schalkház Sára nővér tragikus esetét. A híres kassai Schalkház-család tagja volt, emelkedett, nemes lélek. Bokréta-utcai munkásnő-otthonunkat vezette. Ott is üldözöttek rejtgettek. Egy razzia negyedmagával őt is elvitte. A parlament pincéjébe hurcolták, tovább nem tudtuk követni kálváriája útját. Ugy mondják, a parlament pincéjéből sok áldozatot egyszerűen a Dunába dobtak. Ez történhetett a mi mártírhált halt Sára nővérünkkel is...

— És befejezésül talán elmondok Maire Etel ferencrendi apáca fel-emelő példáját. Együttműködünk a Hermina-zárda leányaival, akik száz menekültünket befogadták. Etel nővér apácaruhában járt állandóan a gettóból. Régi kívánsága volt, hogy egyszer eljusson az emberevők vad világába és ott gyakorolhassa misszióját. Nem kellett elmanni messi-és Maire Etelnek megadott, hogy re: az emberevők vad világa jött ide teljesíthesse misszióját... Végül kézigránát róbant a zárdában, meghalt a főnöknő és a rend másik vezetője és meghalt Maire Etel nővér is, aki földi misszióját bátor lélekkel fejezte be...

Schlachta Margit elhallgat. Elgondolkodik. Az emberi jóság, az emberi lélek, az emberiség végső győzelmét hirdeli búcsúzóul.

Berény Imre

Csokoládé krém
Randevu Kossuth Lajos-u. 4

METEOR csillár
Podmaniczky-u'ca 27. József-körút 44.

Kérünk mindenkit, ki bármit tud **Friedländer Párolól**, aki 1944. XII. 12-én az utcáról eltűnt, értesítsék: Paál László, Emergéné, Sas-u. 18

BICIKLI-KÜLLŐ
2 mm-es, csavarral, 500 drb-os csomagolásban,
BICIKLIPUMPA
teljesen fém, raktárról kaphatók.
Viola Műszaki Kereskedelmi Vállalat
Budapest, VII., Klauzál-ter 16

Arany, ezüst, briliáns
vétel—eladás **Szász Károly-körút 3/a**

KIS TŰZHELYEK
szőlő kivételben, sütővel és sütő nélkül kaphatók.
Koch Káthyhágyar, VI., Széchy-utca 83.

A politikai rendőrség átvizsgálja az 1938 utáni parlamenti ülések naplóit és a külügyi bizottság jegyzőkönyveit

A politikai ügyekkel foglalkozó hatóságok felsőbb helyről utasítást kaptak arra, hogy az 1938 után megtartott parlamenti ülések naplóit vizsgálják át. Ugyancsak elő kell keríteniök a parlamenti bizottságok jegyzőkönyveit, hogy az ellenzék elhallgatása utáni németbárenc és nyilas országgyűlési képviselők minden eselekedete tisztán álljon az illetékesek előtt. A hatóságok megállapítása szerint különösen a külügyi bizottságok jegyzőkönyvei tartalmaznak olyan részleteket, melyek miatt a Népbíróság előtt kell majd felelniök mindazoknak a minisztereknek és képviselőknek, akik Magyarország külügyeit a katasztrófához vezető útra sodorlák.

Titkos Ilona elmondja sopronkőhidai szenvedéseit és tapasztalatait

Titkos Ilona frissen és kipihenten számol be a sopronkőhidai élete napokról s a szabadulás élményéről.

— Először a Margit-körútra vittek a nyilasok — meséli. — Előkapartak, persze az évekkel ezelőtt nagy port felvert ügyemet, amikor az 5-ös autobuszban Szálitint éltem... Kihirdették, hogy »védőörizetbe« vesznek. Kánya Kálmánnal, Egyed Zoltánnal, Jávor Pállal kerültem egy csoportba s velük maradtam Sopronkőhidán is. A bánásmód embertelen volt. Mégis titokzatos utakon hozzánk is eljutott egy-egy hír, amely megdobbantotta fáradt szívünket. Tudtuk, hogy Budapest felszabadult s esedekelve várjuk, hogy minél hamarabb elérjen hozzánk is a felszabadító hadsereg. Mikor megtudtuk, hogy Budapest szabad, Jávor térdreomolva zokogott, Egyed pedig mint az örült, futkosott embertől emberig s ujságotla a nagy hírt.

— Az Egyedről és Jávorról elterjedt rémhírek!

— Nem igazak. Mindketten élnek. Egyed Zoltánt nagybetegen fogták el s amikor a margitkörtüti fogházból továbbhurcolták Sopronkőhidára, rendkívül súlyosbodott az állapota. Nem tudott járni s oly gyenge volt, hogy ha evett, a kanál kihullt a kezéből. Sokáig szóltanul, magabaráskodtan ült, vagy feküdt s a lelki ellenállás hiányában napról napra jobban röppent el testi ereje is. Jávor Pállal és Szemes István repülőőrnyaggal hiába próbáltak felrázni letargiájából. Gondolj arra, — mondtuk állandóan neki — hogy megszökhetünk és

sokat kell majd úttalan utakon, erdő-kön, bozótokban gyalogolnunk. Erősnek kell lenned...» Hetekig tartott ez a lelki kúra és Egyed gyógyult, az utolsó hetekben már újra a régi sziporkázó Egyed volt. Jávor mindvégig fegyvelmezetten viselkedett. Két könyvet is írt, az egyik a mindennapi események naplója volt, a másik pedig beszélgetés távollévő feleségével...

— S végeredményben mi történt velük?

— Már szabadulásom előtt szó volt arról, ha az oroszok közelednek, a jegyház lakóit Kufsteinba viszik. A vörös seregek villámgyors előretörése miatt sebiben Sankt-Pöltenbe irányították őket, de ekkor már annyira meglazult a fegyelem, hogy menet közben sok szökés történt és a foglyokkal együtt szöktek az örök is. Azóta Sankt-Pölten is elfoglalták. Talán valahol már útban van hazafelé Jávor is, Egyed is s ezzel a sopronkőhidai »színházi különítmény« valamennyi tagja itthon lesz. A fegyházban egyébként még két színésznek volt fenntartott cellája, Göbbi Hildának és Karády Katalinnak. Anyira biztosra vették a nyilasok, hogy megtalálják és elfogják Göbbit és Karádyt, hogy már eleve fenntartottak egy-egy cellát számukra.

— Tervek? A jövő?

— A sok szenvedés érlelő hatással s úgy érzem, hogy mélyebben, őszintébben és alázatosabban vagyok ember és művész.

Deák Zoltán

Letartóztatták Evetovics Jánost, Kövesi elnök urat, a kis Fröhlichet és a Negresco tulajdonosát

A politikai rendőrség nyilas üzemek bűnlajstroma alapján letartóztatta Evetovics Jánost, a békebetűs, sőt háborús Budapest legismertebb lokál-vállalkozóját. Evetovics feles-társ volt a »Moulin Rouge«-ban, ő bérelte évekig a »Palais de Danse«-ot és a margitszigeti nagy nyári tánc- és varietéhelyiséget is. Vele egyidejűleg került a rendőrségre Kövesi Géza kávé, akit a nyilasok a kávékos ipartestületének élére állítottak. Azzal kezdte, hogy a nyilas pincéreknek prédául dobta a zsidó vagy zsidó származású, vagy baloldaliságuk miatt menekülni kényszerült zsidó kávéháztulajdonosok üzletét és berendezését és megtiltotta, hogy ezekért a százezres érté-

kekért egy fillért is fizessenek. Kövesi elnök úr egyébként a nyilasokban Mussolini-hangú nyilatkozatokat tett közzé és a náci-nyilas gyűléseken is embertelenül uszító kijelentéseket tett. Letartóztatta a rendőrség Paulin Lajost, a dunaparti »Negresco« volt tulajdonosát, aki Szálasiék uralma előtt néhány hónappal a »Duna-orosz-kávéházat« is kezelésbe vette. Velük ül együtt a rendőrségen Fröhlich Károly, a »kis Fröhlich« néven közismert bázongorista, akit azzal vádolnak, hogy este fülbemászó valcerekét játszott, nappal fülbe sugta a Gestapo-nak, kik szervezkednek a náci-uralom ellen. Gyanúokok szólnak amellet is, hogy a »kis Fröhlich« a magyar arisztokrácia egyik elfajzott tagjának, gróf Széchenyi Lajosnak és feleségének volt bizalmas — politikai tanácsadója.

Tangóharmonikát
vesz és elad **JAHN** hangszerkereskedése
Petőfi Sándor-u. 17

Ducdilly arcpúder, ajakrúzs, körömlakk, arcrúzs a régi minőségben újra kapható

Aranyat, ékszeret, érmet, arany- és ezüstpénzt

vesz és elad **GROTHE JÓZSEF** ékszerkereskedő
A régi órák találató: d. u. 2-6-ig VIII., Luther-u. 1/b. II. 9

Legfinomabb férföltönyök
középtermetre **eladók** (d. u. 5—7 óráig)
Légrady Károly-utca 21. szám földszint. 2.

Üdüljön a Rózsadombi Szanatóriumban

Hízkúrák, tekvő-úrá, d. étás-ellátás. Állandó orvosi felügyelet. Az új Margit-hídtól 15 perc. II., Alkotóökvész-út 4.

VÖRÖS REZSŐ
okl. gépészmérnök
rádiószaküzlet-service megnyílt!
VII., Verseny-u. 2.

1.

Megindul a magyar könyvkiadás! Most végre előkerülhetnek a kéziratok, amelyeket a letűnt idők cenzorainak piros ceruzája és az írók kényszerű öncenzurája nyírta meg a multban. Nagy ünnepe ez. Az író nem fanyalodik többé szórendi ügyeskedések mögé bujtatni lapuló szabadság-szeretét. Az író közérthetően írhat és nem kényszerül többé a stilsztikai fogások mögül elhessegetni a cenzorok ceruzáinak szellemirtó garázdálkodásait. *A betű is, az író is meglisztult!* Roppant feszengései megszűnnek; a dadogásból szónoklat lesz, a hallgatásból áradó beszéd, a kacsingatásból nyílt tekintet. A betű vállaira emeli a szabadságot és annak politikai keretét: a demokráciát. Az irodalomban ezentúl mindent szabad. Csak egyet nem: a szabadság subája alatt rejtegetni a szabadság ledőlésére tartogatott tört! Jaj annak a szabadságnak, amelynek nincs ereje és bátorsága tiltó intézkedésekkel megvédelmezni természetes szellemi határait. E szent határokat védi az író fegyverével: a tollal.

*) »Smart«
perfumery (Bécsi-utca 9.) megnyílt. Örömmel értesíti a hölgyközönséget, hogy régi, közkedvelt készítményeit minden vészen át megmentette.

*) A napokban nyílt meg Budapest lelegegésőbb női divatüzlete a körúton, a belvárosi szalon direktorise és tervezője vezetésével. New England, Budapest, Erzsébet-körút 52.

2.

Hetvenhárom éves korában elhunyt Faludi Sándor, a híres vígszínházi Faludi-dinasztia utolsó tagja. Egy európai viszonylatban is kiváló színház szellemi hagyományainak megalapozója és őrzője volt. Egyike azoknak, akik a magyar kultúrát egy lépéssel magasabbra vitték munkájukkal.

*) Palugyai szücs kizárólag IV., Váci-utca 15., újból megnyílt.

3.

Majör Tamás *Rózsahegyi Kálmán elfelejtette szerződését a Nemzeti Színházzal*. Bizonyára olyan természetesen találta, hogy Rózsahegyi a Nemzetinél van, hogy nem is gondolt arra, hogy újra kellene szerződnie. Pedig nem, kedves Majör Tamás! Rózsahegyi kimaradt. *Negyvenöt évi tagság után kimaradt. Németh Antal is kihagyta*. Egész nap találgatjuk, vajjon miféle politikai rendszernek kell elkövetkeznie, hogy Rózsahegyit végre újra a Nemzethez szerződtesse!

*) Osváth Ferenc kertibútor kereskedése 100 év óta a megszokott készséggel áll vevői rendelkezésére. Haris-köz 5.

*) Dunántúlról visszaérkezett a közismert szalontulajdonos, Varga Anna. Korlátolt számú modellekkel szeretettel várja régi és új vevőit. Reáltanoda-u. 14.

*) Lukács Antal órák és ékszerész — az előnyösen ismert belvárosi cég — teljesen összerombolt üzletét már restaurálta és a régi előzékenységével várja k. vevőit.

4.

Tárcaközi bizottság alakult a hazatérő deportáltak védelmére. A héten már meg is kezdte munkáját a miniszterelnökségen. Ruhát, élelmet, átmeneti otthont nyújtanak azoknak a szerencsétleneknek, akik hosszú sorban vánszorognak hazafelé a bécsi országúton.

*) Etoile hölgyfodrász szalon újból megnyílt. Megszokott gondossággal áll a hölgyek rendelkezésére. Fehérhajú-u. 2.

*) Tres Diétaház örömmel közli, hogy régi helyén megnyílt. József-tér. Kérjük látogatását.

*) Dr. Schatz Ágnes és Könyvklub költesönkönyvtárak megnyíltak. Fehérhajú-utca 8.

5.

Tolsztoj *Karenina Anna* című regényét dramatiszták. Bajor Gizi a dráma címszerepében lép először a közönség elé.

6.

A világhíres tatai várkastély, ahol Mozart is zongorázott, ahol legutolsó tulajdonosa, néhai Esterházy Ferenc gróf, maga is művész, olyan koncerteket rendezett, hogy Európa zenei kiválóságai ültek a hallgatóság sorában, az *elmúlt héten a Nemzeti Színház tulajdonába ment át*.

*) Archöre szárazságát megszünteti, fiatalágát visszaadja Vital krém.

*) Hölgyeim! Lajosok hölgyfodrászok, Erzsébet-tér 4., nyitva 9-4-ig.

*) Örömmel értesítünk, hogy Takács Erzsébet sikkes modelljei újból készülnek gyönyörű új helyiségében, IV., Vigadó-utca 4.

*) Száraz, érzékeny arc bőr specialista Veremesné Robács Ilona kozmetikus, Erzsébet-körút 56., I.

7.

Most derült ki, hogy *Keksz Edgár*, aki Szálasiék alatt a légi erők parancsnoka volt, december közepén hirtelen elhagyta hivatalát és a budaörsi repülőtéren a számára fenntartott géppel *Külföldre repült*. A repülőgéphez még két utas szállt be: *Háry László* vezérőrnagy, a légierők korábbi parancsnoka és *Ember Sándor* országgyűlési képviselő, az Aero Szövetség elnöke.

*) Schönföld Kató divatszalonja, IV., Bécsi-utca 3. újra nyitott!

*) »Merry Shandy«
speciál hormon bőrtápláló kréme, száraz arc bőrre, eredeti minőségben ismét kapható Kosztelitz parfüméria, IV., Váci-utca 18. Kérjük a hölgyeket, szíveskedjenek üres tégelyeket hozni.

8.

Mangold Béla Kolos 81 éves korában meghalt. Diktatőr volt, de a diktatúrának ezt a műfaját — meggyőződésünk — még a legkényesebb demokrácia is szívesen látja. Ő volt a nyakkendők és ingek harmóniájának mestere. Egy nagyváros ízlését esiszolta!

9.

Megjelent Budapesten az első *konfliktus-lari*. Egyelőre óvatosan ülünk bele, mert óránként száz-húsz pengőt kér a tulajdonosa. Meg is indokolta: zabot még nem lehet jegyre kapni.

*) Haute Couture Ferda Manyi, Váci-utca 11/b.

*) A békeidők hangulata tért vissza a Városligetbe. A Fővárosi Pavillon Kávéházban régi barátainkkal találkozunk... A zenekar remek, az uzsonna és vacsora kitűnő, a finom háziiparményekről nem is szólva...

10.

Május 2-án, szerdán 18 óra 25 perckor *Várnai Zseni*, a kiváló költőasszony hangja szólal meg a magyar rádióban.

*) Kulman Gizella kozmetikus IV., Városmegye-utca 15.

11.

Délelőttöként a Vígszínház társulata a megnyitódarabját, Gorkij: *Ejjeli menedékhelyét* próbálja. E remekművet Horváth Árpád, a Vígszínháznak a nyilasok által legyilkolt felejtethetetlen főrendezője fordította le újra. A színész híres szerepét *Ajtay* játssza, a bárót *Mihályi*. A főszerepekben még *Gombaszögi* Frida, *Dayka*, *Orsolya*, *Rózsahegyi* Kálmán, *Bihari*, *Dózsa*, *Somló*, *Benkő* és *Táray* lépnek fel. Vezetőszerepet kapott *Tolnay* Klári is.

*) »Durdilly«
arcpóder, ajakrúzs, körömlakk, arcrúzs a régi minőségben újra kapható.

A REGGEL

Felelős szerkesztő: SZIRMAI REZSŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VII., RÁKÓCZI-ÚT 54

10 raktárban
100 készítő
1000 bútor
UNIVERSAL iroda- és műbútorgyár, VII., Wesselenyi-utca 8. sz. Portálokat azonnal készítenk, helyreállítunk

Dr. Witz Pál ügyvéd
irodáját újból megnyitotta
VII., Erzsébet-körút 9/11. III. em. 4.
New-York palota.

HAVAS bútorgyár
vállal szükségportálkészítést, útorjavítást. — Könyhberendezések kaphatók. Kiszalud-utca 9.

Kihelyeznék
30 — 50.000 pengőt!
„Hasznos részesedés” jel. New York hírlapjában, Erzsébet-körút 9/11

Briliánst, ékszer, aranyat
napi áron vásárol Scheer György.
Semmelweis-utca 19. tel. m. 1

Házasságokat közvetít
diszkrétén gyorsan **Goldné**, Rákóczi-utca 86., I. II. fogad délután 3—4 óráig

Gyermek-mérleg
VADASZ MIKLÓS
Vilmos császár-út 21.

FONALAK
Berend, Akadémia-utca 7. Nagy választék. Árufeltárás 10—2 óráig

Bútor-szövet, kárpitos-kelések, zsák, zsinag
rétele és eladás **Krencsey** cégnél.
VIII., Maria Teresia-ter 6

4-szobás öröklakás
Márván-utcanál, bútorral, vagy anélkül eladó, vagy bérbeadó. Újvándor **Örök** üzleti helyiség eladó. Érdeklődés: József-körút 2. I. emelet 4

Takarók napvédővászon
Aranytex
IX., Vámház-körút 11.

Kézikocsi
vétel-eladás reggel 7-től délután 4-ig
Bajnok-utca 34

1 nap alatt vénet és
1 nap alatt eladjuk
üzletet, üzemet, bármilyen helyiséget
Engel László, Tere-utca 5.

MŰBÚTOR
francia stílusú, dupla ágyvaly eladó.
9—11-ig. **Dohány-u. 1 B, III. 1.**

Cernát, rövid- és textilárut
veszek és eladó: kiz tételben s.
Takács, Vilmos császár-út 65. III. 1.
d. u. 3—6-ig.

Jávorné **KÖSZEGI ANNA**
füzőszalonját — met megnyitotta. IV. kerület, Városház-utca 10.

Kalapja piszkos? formátlan?
Rendbe hozza **Lampert** kalaposmester. Budapest, VI., Jókai-ter 6. (Udv.)

Dr. Moskovics Árpád
szálfélsz-jogorvos
rendelését ismét megkezdte régi helyen. Erzsébet-körút 52.

Budai villákba házmesterpárt keresek
azonnalra. Kertgondozás. II. Nyúl-u. 10. (Ólász tásornál)

Solymos Pált
Január 3-án Andrassy-ut 0-ból a nyilasok elvitték Budára. Ki tud róta? Keresem azt az urat, ki február 21-én a délutáni órákban Izabella-u. 81. sz. előtti magánit beszélgetni és azt mondta, együtt voltak Budán. Kérem jöjten, vagy egy japán tudassa címét, én ílek. Nagy hónapja nem hallottam az utamról. Solymosné, Izabella-u. 81.

Aranyért,
briliánsért, ezüstért legmagasabb árat fizet Szelecsényi. IV., Petőfi Sándor-utca 12. Üzlet az udvarban

Perzsaszőnyeget veszek. Szeged Ismét, VI. ker., Gróf Zichy Jenő-utca 10.

Európa szálloda
(VI., Nagymező-utca 9)
Új vezetés! Olcsó árak!

DRÓT 2—2,5 mm-es eladó, vagy megtelelt tömegcikkre részesezésre, feldolgozatnám 2000 kg. jellegre a kiadóba

Nagyobb villák berendezéséhez
elsőrendű (luxus) kivitelű és közepes háló, étkező, szalon, dolgozó, hall-bútorok, magányos berendezési és díszítványok (csillárok és szőnyegek) megtelelt kölcsönjdi ellenében

bérelti formában kerestetnek, huzamosabb időre
Azonnali ajánlatok „Elsőrendű kéz” Blockner, Vilmos császár-út 33. sz.

Veszek-eladok szerszámokat, mérőműszert, motorokat, szerszámgepeket, Scheppinget. 3—6-ig. Varga műszaki, Miksa-utca 15

MOZI-BUFE
és ruhátár bérelhető. Írásbeli ajánlatok „Tivoli mozi” jellegre New-York hírlapjában, Erzsébet-körút 9.

Bútor-, csomag-, levél- és rongora szállítást vállalok
REKORD Bonyállalat, VIII., Baross-u. 121

Kis személyautót
keresem. Jellege „jó gumik” a 4. Blockner, Vilmos császár-út 33. sz.

Alpakka evőeszközöket
és vendéglői, kávéházi felszereléseket vesz

Asztalok, székek,
jégszekrények, kerti bútorok, nagy választékban

Kávéház-, vendéglő-,
espresso-berendezések, üveg és porcellánok nagy választékban

HEXNER Király-utca 25
Művész és ango
tánclemezeket veszek!
JAHN, Petőfi Sándor-utca 17

Perzsaszőnyeget függönyöket
hibásat is. Mindenféle draperiákat veszünk
Universal Wesselenyi-utca 5.

Aranyat, ezüstöt, órák, briliáns-ékszert (azonalban s) **veszek**, eladok **Berger**, aranyműves mester **Danjanich-u. 31/b**

FONALAK
békébeli minőségű nagy választékban
Günczler Imre
tonat nagy- és kiskereskedés ügyökse V., Csáky-u. 20/a. (Sziget-utca sarok)

Aranyat, ezüstöt briliánst veszek, eladok. Jegygyűrt készítek. Javítást vállalok. **Schwarz**, aranyműves, Dohány-utca 22. I. 4.

Tejcsarnok berendezés
pult, jégszekrény és székek eladó **Boszörményi-út 3/a, III. 1**

Élelmiszer- és ipari cikkekben nagyobb tételre ajánlatot kér Szövetkezet, Rákóczi-út 41. I. 2. Tézstáuzemekkel kapcsolatot keresünk

Városligeti Kert-Szanatórium
Stefánia-út 61. (Park Klubbal szemben) **megnyílt!**
Bel-, ádító és bejáró betegek részére

Arany, ezüst, briliáns
vétel-eladás legmagasabb napi áron. **Adler** műszaki, VIII., József-körút 32

Székely Emil
ékszerész, VII., Rákóczi-út 26
Briliáns ékszereket, aranyat, ezüstöt mindenkinél drágábban veszek

Aranyat,
ezüstöt a legmagasabb áron veszek, eladok. **Hajós**, VII., Síp-u. 6. üzlet.

Briliáns, ékszer vétel-eladás
GYÉMANTHÁZ
VII., Rákóczi-út 56

Perzsa összekötő szőnyegek veszek **Verő** poetatakaréknépzintári becüs. Wesselenyi-utca 9., II. em. 1., 9—2-ig

Paplanok, matrácok
készítését, átdolgozását, újból vállaljuk
Györfy Péter és Társa, IX., Ráday-utca 5.

Dr. Vikár Pál
nőgyógyász főorvos rendelését megkezdte, VI., Vilmos császár-út 65. sz.

Órákat
szép kivitelben rossz állapotban is magas áron veszek. **Schulhof**, Eötvös-u. 9. (d. s. 9—2-ig.)

Falusy Nándor Endre 13 éves kislányomat és édesanyját **Kárpát Márk** néven 1944 június 30-án deportálták Budapestről. Békásmegyerrre, onnan július 7-én Kassán keresztül ismeretlen helyre, valószínűleg Németországba vitték. Két nevelő ímam **Kárpát György** és **Ístván** 1942 telén — mint munkaszabíratosok — Oroszországban sítúntak. Igen kérem, hogy aki róluk valamit tud, engem postán értesítsen szíveskedjen **Falusy Nándor**, Baross Gábor-telep, Pest-m. Apróné 59.

Gergely és Rác
rövidáru nagykereskedése
Sas-utca 4. szám alatt
megnyílt
Igen ismételt vevőinek és eladóinak a régi korok között rendelkezésre áll

Veszek briliáns ékszer
ékszert, rossz órákat **Friwaldszky** ékszerkereskedő, Karpfenstein-u. 2/b, II. 25

Drótkerítés
kírákat védéshez
Vass és Kovácsnál Budapest II., Fő-utca 48.

20—25.000 pengő tökélet keresek.
„Biztos ledózer” jel. New-York hírlapjában, Erzsébet-körút 9/11.

Arany, ezüst, ékszer
vétel-eladás
Fischer Árpád
(Fischer György né. idejelenesen) VII., Király-u. 49. 45 éves cég.

Ki tud dr. Pogány Tamás Józsefről, ki a 701/II. m. sz. 60/a 910. zli. parancsnoksághoz került? Ertesítést kér felesége: Szalay-u. 5/a, V. 4.

Görgey Arthur, Erdő-, Szász Károly-Medve-, Vitéz-, Kapás-u., Mangit-ter, 5/b.

irodakhelyiséget keresünk
Justits Marót, II., Iskola-utca 35. szám. U. o. **Írtudóftu felvették**

Töltőtoll javítást
készít **Fried—Ivory** územ. Király-utca 44. 9—1 óráig

Takarítunk
lakást, irodát, áiletet Fővárosi Takarítóvállalat, Király-utca 54. sz. I. 4.

Kereskedők!
Textil, kötött, szövött
rövidáruk kaphatók. **Kaidi** nagykereskedés, Izabella-u. 69. I. 8—14